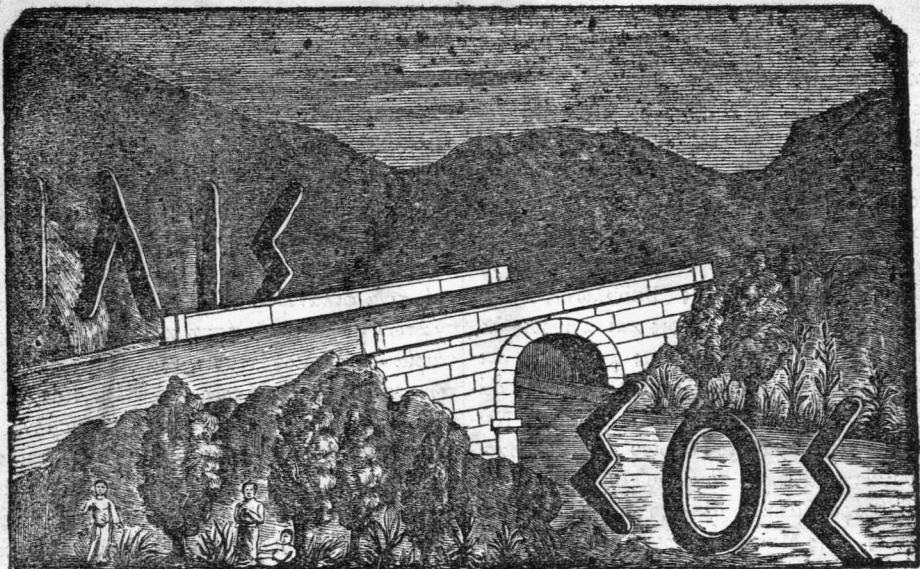

ΙΛΙΣΣΟΣ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 15 Μαΐου 1870. | ΕΤΟΣ Γ'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Α'.

ΠΕΡΙ ΚΑΪΡΟΥ.

Τὸ Κάϊρον οὐ πλέον τῶν πέντε λευγῶν ἀφιστάμενον τῆς κορυφῆς τοῦ Δέλτα, κεῖται ὑπὸ τὴν 30°, 2', 4" βορείου πλάτους καὶ τὴν 28° 58' 30" μήκους· μετὰ δὲ τὴν τῆς Αἰγύπτου κατάκτησιν ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἐγένετο καθέδρα τοῦ κράτους ἐπὶ τοῦ Καλίφου Ὁμάρ Χατάβ, οὗ ὁ ἀτρόμητος στρατηγὸς Ἄμρου ἐπωνόμασεν αὐτὸ Μασρ-ελ-Καχίρα, τούτέστι τὸ ὑποταχθῆν Μισίρ, ἐξ οὗ ὕστερον παρήχθη ἢ ἐκ παραφθορᾶς ἐπωνυμία αὐτοῦ μετωνομασθῆν Κάϊρον παρὰ τῶν Εὐρωπαίων. Τὸ πάλαι δὲ ἐκαλεῖτο, ὡσπερ καὶ ἅπανα ἡ Αἰγύπτος Μάσρ ἀπὸ τοῦ Μισράμ ἢ Μεσρέμ, ἐγγόνου τοῦ Νῶε καὶ δευτεροτόκου υἱοῦ τοῦ Χάμ, ὃς ἐπλήρωσε τὴν Αἰγύπτου οικητόρων, δι' ὃ καὶ νῦν ἐτιμῶνται παρ' Ἑβραίοις, Σύροις καὶ Ἀραβῶν κέκληται παρ' Ἑβραίοις, Μισράϊμ, Μεσράνα καὶ Μισίρ.

Ὁ τοῦ Καίρου πληθυσμὸς, καίπερ ἡθερμο-

κρασία αὐτοῦ ἐστὶ λίαν ἐπαισθητὴ καὶ ἀφόρητος, καθ' ὅτι τὸ τοῦ Ῥεωμύρου θερμομετρον δείκνυσιν ἐνίοτε 32 βαθμῶν θάλπος, οὐχ ἦτον ὁσημέραι ἐπαυξάνει· τοῦτο δ' ἔνεκεν τῆς ἀνεκτικότητος καὶ ἀνεξιθρησκείας τῶν κατοίκων, τοῦτο δὲ διὰ τῆς τῶν σιδηρῶν ὁδῶν εὐχεροῦς συγκοινωνίας, ὅπερ οὐ σμικρὸν συντελεῖσι πρὸς εὐημερίαν καὶ ἀνάπλασιν τῶν τὰς καυματηρᾶς ταύτας χώρας οἰκούντων.

Ἡ πόλις τοῦ Καίρου περιτετειχισμένη ἐκ παλαιωτάτων χρόνων ὑπὸ εὐρέαν λιθομητῶν τειχῶν, ἅτινα καθ' ἐκάστην κατερείπονται, καὶ ἀνά μέσον τοῦ διατετημένη ὑπὸ χειροποιήτου τάφρου ἢ διώρυγος, ἥτις πεπλήρωται ὑπὸ τῶν τοῦ Νείλου ὑδάτων, περιέχει παμπόλλας ὁδοὺς σκολιάς καὶ ῥυπαρὰς, ἐκατέρωθεν τῶν ὁποίων ἐγείρονται πολυώροφοι καὶ καθυγροὶ οἰκίαι, ὧν οἱ ἐξῴσται, ὡσεὶ κρεμασταὶ γέφυραι, συνάπτονται ἀλλήλοις. Ἐν Καίρῳ, τῇ δευτερευούσῃ ταύτῃ πόλει τοῦ ἰσλαμισμού, συγκεντροῦνται αἱ ἀναμνήσεις μακρῶν ἑκατον-

δηλονότι ἐν τῇ ἀποποιήσει σου ταύτη πράγματι, τὸ ὅποιον δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω· χαίρει δὲ, ὅτι ὅμως δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω εἶναι ὅτι ἀποβάλλεις περιστάσιν λαμπράν.

Καὶ ἀφοῦ ἐσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Ῥέδωνος, κατέβη βραδέως τὴν κλίμακα.

Ὁ Εὐγένιος Ῥέδων ἀνῆκεν εἰς τὴν τῶν πολυαριθμῶν νέων τάξιν, οἵτινες, προικισμένοι πᾶσι τοῖς λαμπροῖς τοῦ τε πνεύματος καὶ τῆς καρδίας προτερήμασι, δὲν εὖρον εἰσερχόμενοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰμὴ ὑπαρξίν πολύπονον καὶ ἀθλίαν· ὁ πατὴρ του, ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς αὐτοκρατορίας, εἶχεν ἀποθάνει ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἀφῆκε τὴν χήραν του ὀνομα ἐντιμον καὶ υἷον νεώτατον, τὴν μόνην ἐνθύμησιν τῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν ἐκδουλεύσεών του.

Ὅτε δὲ ὁ Εὐγένιος τὸ δέκατον τῆς ἡλικίας του ἔφθασεν ἔτος, ἀπώλεσε τὴν μητέρα του, συγγενῆς δὲ τις τῶν πορρωτάτων, ὑπάλληλος ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Νομαρχίας, τὸν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ· λιτόν δὲ διάγων βίον, ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀγωγὴν διακεκομμένην τῷ Ῥέδωνι, ἡ ἀγχίνοια τοῦ ὁποίου, ὄρφανοῦ ὄντος, ἱκανῶς καλλιεργηθεῖσα, ἀνεπτύχθη θαυμασίως, ὥστε κατὰ τὸ εἰκοστὸν του ἔτος ὁ Εὐγένιος ἦν δικηγόρος, δύο δ' ἔτη βραδύτερον ἤρξατο ἀποκτῶν φήμην ἐπὶ τοῦ δικηγορικοῦ βήματος τοῦ Κρενόβλου.

Ὁ Ῥέδων λοιπὸν ἦν ἄνευ περιουσίας, δι' ὃ οὐδὲν θὰ ἐξήγει τὴν ἀποποίησιν, δι' ἧς ἀρτίως ὑπεδέξατο τὰς προτάσεις τοῦ Ῥογήρου, εἴαν ἡ συνέχεια τῆς παρουσίας ἱστορίας δὲν ἐδίδεν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς διαγωγῆς του ταύτης.

Ἐξερχόμενος τοῦ δικαστηρίου ἐθα ἡ λαμπρά του ἀγόρευσις εἶχεν, ὡς πάντοτε, συγκινήσει τοὺς ἀκροατὰς, ὁ νέος δικηγόρος ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ταπεινὸν οἰκημῆμα του. Χάρις δὲ τῇ προνοίᾳ τῆς γραίας Γερτρύδης πάντα τὰ πρὸς καλλωπισμὸν του χρειώδη ἦσαν ἔτοιμα.

Ὁ Ῥέδων ἐνεδύθη τὸν μαῦρον αὐτοῦ ἐπενδύτην, ἐφόρεσε λευκὸν λαϊμοδέτην, καταναγκαστικὸν ὅλοις τοῖς μέλλουσι δικανικοῖς ἀξιωματικοῖς, καὶ μετὰ τελευταίαν πρὸ τοῦ κατόπτρου στάσιν, κατηνύθη πρὸς οἶκον χαριέντα, ἔχοντα πρόσωπον πρὸς τὴν δημοχίαν.

Ἄμα δὲ ὑπερπηδήσας τὸν οὐδὸν αὐτοῦ, εὗρεθῃ κατέναντι νεανίδος θαυμασίας καλλονῆς, ἧτις, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἠρρυθρίασε.

— Μαρία, εἶπεν ὁ Εὐγένιος, χωρῶν πρὸς

αὐτήν, χθὲς ἤμην δεινὸς καὶ εὐφραδῆς, σήμερον δὲ τρέμω καὶ αισθάνομαι τοὺς λόγους ἐκπνέοντα ἐπὶ τῶν χειλέων μου. Ὅρισας τὴν ἡμέραν ταύτην δι' ὅλας τὰς εὐχάς μου, ἰδοὺ ἐγὼ φοβοῦμαι νὰ πράξω τὸ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ μου ἐπίσημον κίνημα. Μαρία, ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία μου ἐξήρταται ἀπὸ τὴν συνέντευξιν, ἢν μέλλω νὰ προκαλέσω; ὦ! ὁμίλησον! Ἐάν ἡ καρδία σου ἦναι ἰδική μου, καὶ μία μόνη λέξις σου καὶ ἐν μόνον σου βλέμμα με πληροῦσι τοῦ θάρρους, τοῦ ὁποίου τὸσαύτην ἔχω ἀνάγκην.

Ἡ νεῆνις ἐτήρει τοὺς ὀφθαλμοὺς σταθερῶς τεταπεινωμένους κατὰ τὴν παράκλησιν τοῦ δικηγόρου· ὁ δὲ ζωηρῶς ταρασσόμενος κόλπος τῆς καὶ ἡ νεανικὴ ὠχρότης, ἧτις ἐκράτει ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, ἐμαρτύρουν ἱκανῶς τῆς ψυχῆς τῆς τὴν ταραχὴν· διὸ ἴστατο ἀκίνητος, οἶονεὶ προσηλωθεῖσα εἰς τὴν θέσιν τῆς.

— Χάριν, ἐπανελάβην ὁ Εὐγένιος, ὁμίλησον! Τί ὀφείλω νὰ πράξω;

— Ὁ πατὴρ μου εἶναι ἐν τῷ κήπῳ, ἀπήντησεν ἡ νεῆνις, διὰ φωνῆς συγκεκινημένης καὶ φεύγουσα πρὸς τὸ γειτνιαζόν μέρος.

Πρὸ τῆς ἐντελοῦς ὅμως ἀποχωρήσεώς τῆς ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ Ῥέδωνος βλέμμα λαθραῖον, τὸ ὁποῖον ἐμαρτύρει εὐφραδῶς τὰς ἀπορρήτους ἐπιθυμίας τῆς καρδίας τῆς, δι' ὃ τότε ὁ Εὐγένιος, διελθὼν ἀποφασιστικῶς τὴν αἰθουσαν, κατέβη τὰς δύο βαθμίδας, αἵτινες ἔφερον πρὸς τὸν κήπον.

Ἀνθὸς πεντηκοντούτης περίπου διέτρεχε τὰς ἀνθοστοιχίας, καὶ ἀπὸ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον πορευόμενος, διένεμεν ἄφθονον δρόσον τοῖς φυτοῖς, τὰ ὁποῖα ἐκλινον πρὸς τὴν γῆν· πᾶσα δὲ ἡ προσοχὴ του ἦν συγκεντρωμένη ἐπὶ μεγαλοπρεποῦς στρίχου (amaryllis-bella-dona), τοῦ ὁποίου ἡ βροχὴ εἶχε θλάσει τὸν καυλόν, ὅτε ὁ δικηγόρος μας ἔφθασεν ἐνώπιόν του.

Ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἐμελλε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης του, ὁ Εὐγένιος ἠσθάνθη ψυχρὸν ἰδρώτα βέοντα ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

— Τί κρίμα! ἄνθος τόσῳ σπάνιον! ἐψιθύρουν ὁ φυτοκόμος. Ὁ Κύριος Ῥέδων! ἀνέκραξεν, ἄμα παρατηρήσας τὸν δικηγόρον, ἔπειτα δὲ προσέθηκε, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἀπέραντον ἀχῦρινον πέτασον ὅστις ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν του.

Τί τὸ ἀξιῶν με τῆς τιμῆς τῆς ἐπισκέψεώς σου;

— Κύριε Βριβάλ, ἀπήντησεν ὁ Εὐγένιος, ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μοὶ χαρίσῃτε στιγμὴν τινα συνομιλίας.

— Στιγμὴν συνομιλίας! ἐπανελάβην ὁ γέρον, βληθεὶς ἐκ τοῦ σοβαροῦ τόνου καὶ τοῦ πρὸς τοὺς λόγους τούτους συνάδοντος ἐπισήμου ἤθους του· ἠθέλατε ἴσως νὰ μοὶ αἰτήσῃτε σπόρους τῆς ὠχρᾶς φλογὸς (pablox alba), τὴν ὁποῖαν μόνος ἔχω ἐν Κρενόβλῳ καὶ ἧτις εἶναι τοσοῦτον σπανία ἐν Γαλλίᾳ; Ὅφείλω νὰ σὰς προειδοποιήσω τότε ὅτι ὁ ἀποτύχητε ἐντελῶς.

— Τὸ ἀντικείμενον τῆς συνομιλίας τὴν ὁποῖαν ἐξαιτοῦμαι εἶναι πολὺ σπουδαιότερον.

— Σπουδαιότερον τῆς ὠχρᾶς μου φλογός! εἶπεν ὁ Κ. Βριβάλ καταθέτων τὸ ἀρδευτήριόν του. Σὰς ἀκούω, κύριε· ἀλλ' ἂν μεταβῶμεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου θὰ ἤμεθα ἀπηλλαγμένοι πάσης τυχούσης ἐνοχλήσεως.

Ὁ Εὐγένιος ἐκλινε καὶ ἠκολούθησε τὸν φυτοκόμον, ὅστις ἐμόρμυρε μεταξὺ τῶν ὁδόντων του.

— Σπουδαιότερον τῆς ὠχρᾶς μου φλογός! Τί ἔχει λοιπὸν οὗτος νὰ μοὶ εἶπῃ;

Ὁ Κ. Βριβάλ ἦν ἀρχαῖος ἔμπορος, κτήτωρ περιουσίας ἱκανῶς στρογγύλης· ἀφοῦ δὲ μετὰ τριάκοντα πέντε ἐτῶν στερήσεις καὶ ἐργασίαν ἐξηργύρωσε τὰ κεφάλαιά του μεταβαλὼν εἰς σκῦδα ὅλα αὐτοῦ τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα, ἐγκαταλιπὼν ὀριστικῶς τὰς ἐπιχειρήσεις, ἀπεσύρθη ἐν τερπνοτάτῃ κατοικίᾳ, ἧς ἐκέκτητο, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως.

Φειδωλὸς καὶ μάταιος, ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν ὀψιπλούτων, ὁ Κ. Βριβάλ ἐθεώρει τὸ ἀργύριον ὡς τὸν σκοπὸν ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων· κατ' αὐτὸν ὁ δυστυχῆς δὲν ἦτο ἀκριβῶς ἐγκληματίας, ἀλλὰ πολὺ πλησίον τοῦ νὰ καταστῇ τοιοῦτος, διὰ τοῦτο δὲ κατὰ πάσαν περίπτωσιν ὤφειλε νὰ περιφρονῆται ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ νέος κτηματίας ἐβλεπεν ὀλίγον τὸν κόσμον, ἐξήρθετο δηλονότι σπανίως καὶ μόνον ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος, πορευόμενος παρὰ τῷ Κ. Σουινιάν, φίλῳ του ἐκ παιδικῆς ἡλικίας· οὗτος δὲ ὁ Κ. Σουινιάν ἦν ὁ γενναῖος προστάτης, ὅστις προσήνεγκε τὴν φιλοξενίαν τῷ Εὐγενίῳ μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του, καὶ ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὁ νέος δικηγόρος ἔσχεν ἀφορμὴν νὰ ἴδῃ τὴν Μαρίαν καὶ νὰ τῇ προσφέρῃ τὴν καρδίαν του.

Ἄλλως, ὁ Κ. Βριβάλ τρία μόνον πράγματα

ἠγάπα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὰ σκῦδα του κατὰ πρῶτον, τὴν θυγατέρα του ἀκολούθως καὶ κατὰ τρίτον λόγον τὰ ἄνθη τοῦ κήπου τοῦ Ἀφιχθεῖς εἰς τὸ σπουδαστήριον ὁ ἀρχαῖος ἔμπορος ἐκλείσει τὴν θύραν μετὰ μερίμνης, εἴτα δὲ νεύσας τῷ Ῥέδωνι νὰ καθήσῃ.

— Σὰς ἀκούω, ὑπέλαθε.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Εὐγένιος, μέλλετε νὰ κρίνῃτε περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς συνομιλίας ταύτης, ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὁποίας ἐξήρτηται ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία τῆς ζωῆς μου ὀλοκληροῦ.

— Περὶ τίνος πρόκειται τέλος;

Μετὰ βραχεῖαν στιγμὴν δισταγμοῦ, ὁ Ῥέδων κατώρθωσε νὰ ὑπερικήσῃ τὴν δειλίαν, ἧτις καθίστα τὴν φωνὴν του τρέμουσαν.

— Κύριε, ὑπέλαβεν, ἀρχομαι εἰλικρινῶς τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπισκέψεώς μου· ἀγαπῶ τὴν δεσποσύνην Βριβάλ, ἡ δὲ ἔλευσις μου ἀφορᾷ τὸ νὰ αἰτήσω παρ' ὑμῶν τὴν χεῖρα τῆς.

— Τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας! ἀνέκραξεν ὁ κτηματίας εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἐκπλήξεως. Δι' ὑμᾶς!

— Ἐχω ὀλίγα δικαίωματα, τὸ γινώσκω, ἀπέναντι δώρου τοσοῦτον τιμαλφούς, καθ' ὅτι, ὄρφανός ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, ὀφείλω τῇ γενναίᾳ προστασίᾳ τοῦ Κ. Σουινιάν, τοῦ φίλου σου, καὶ εἰς τὴν ἐπίμονον ἐργασίαν, τὴν ὀλίγην δόξαν, ἧτις προσκολλᾶται ἐπὶ τοῦ ὀνόματός μου. Ἄλλ' ἔχω θάρρος, ἀλλ' ἔχω φιλοδοξίαν, ὃ δ' ἔρωσ διπλασιάζει τὰς δυνάμεις μου. Τὸ μέλλον μοὶ ἀνήκει, ἐν τῷ αἰῶνι μας δὲ ἄνθρωπος ἔχων προτερήματά τινα, δύναται τὰ πάντα νὰ ἐλπίζῃ τὸ γινώσκειτε.

— Ἀναμφιβόλως ἡ πρότασίς σου με κολακεύει, ὑπέλαβεν ὁ Κ. Βριβάλ, ταραττόμενος ἐπὶ τῆς ἔδρας του... Ἄλλ' εἰσθε νέος, καὶ ἔπειτα, πρέπει νὰ σὰς εἶπω τὸν στοχασμὸν μου; Ἡ εὐτυχία τῆς θυγατρὸς μου μοὶ εἶναι προσφιλῆς, καὶ θὰ ἐφοβούμην, μὴ μετὰ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ περιουσία... τέλος, καταλαμβάνετε.

— Δὲν εἶμαι πλούσιος, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἔχω ἐπάγγελμα ἐντιμον, τὸ ὅποιον μοὶ ἐπιτρέπει νὰ τηρῶ ἐπαξίως τὸν βαθμὸν μου ἐν τῷ κόσμῳ, εἰμὶ δικηγόρος.

— Αἶ! ὦσέ μου! εἶπεν ὁ κτηματίας, διακόπτων τὸν Εὐγένιον, εἰσθε δικηγόρος. Εἶναι πολὺ ὠραῖον ἀναμφιβόλως, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης πολὺ κενόν. Τίς δὲν εἶναι σήμερον δικηγόρος, ὅστις ἐν Κρενόβλῳ πρὸ πάντων; δικηγόρος, ὅστις

συνεσώρευσεν εισοδήματα, είναι ἀρκούντως καλὸν εὖρημα, θὰ ἦμην δὲ ὑπερήφανος ἐάν εἶχον γαμβρόν δικηγόρον, ἀποταμιεύσαντα διακοσίας χιλιάδας φράγκων· ἀλλὰ σύγγνωτέ μοι νὰ σὰς εκφράσω ἀμφιβολίαν μεθ' ὅλης τῆς περισκέψεως, ἣν ἀπαιτεῖ ἀντικείμενον τόσῳ λεπτόν, δὲν πιστεύω ὅτι εἴσθε ἥδη τοιοῦτος. Ὅθεν, τὸ νὰ διδῆ τις θυγατέρα εἰς ἄνθρωπον, μὴ φέροντα ὡς προῖκα εἰμὴ τὴν ἰκανότητά του, εἶναι πιθανότες, ἥτις οὐδέποτε εἰσεχώρησεν ἐν τῷ στοχασμῷ μου. Θὰ προστίμων ἔμπορον καλῶς καὶ προσηκόντως ἀποκαταστημένον, ἔχοντα ὡς βάσιν πολλοὺς ἀγοραστάς. Τί θέλετε; ἦμην ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ γὰρ ἐπίσης καὶ μοι ἀπέμεινεν ἀδυναμία τις ὑπὲρ τῶν παλαιῶν μου συναδέλφων, ἰδία δὲ τῶν πλουσίων.

— Εἴσθε ἐλεύθερος βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ Ῥέδων διὰ φωνῆς συντετριμμένης νὰ ἐκλέξητε τὸν ἀρμόδιον τῆς θυγατρὸς σας σύζυγον, εἴσθε ἐλεύθερος ἐπίσης ν' ἀποκρούσητε τὴν αἰτησίαν μου, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὀφείλω νὰ σὰς διαδελώσω τὰ πρὸς με αἰσθήματα τῆς δεσποσύνης Μαρίας. Ὁ ἔρωσ μου δὲν εἶναι ἀτυχής. Ἐλαβὰ τὴν συγκατάθεσίν της, μ' ἀγαπᾷ.

— Σὰς ἀγαπᾷ! ἀνέκραξεν ὁ Κ. Βριβάλ, ἐγειρόμενος τῆς ἑδρας του· σὰς ἀγαπᾷ, ἐπανελάβε, μεγεθύνων τὸν τόνον τῆς φωνῆς του, ἄνευ τῆς ἀδείας μου, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς μου; Τὴν μικρὰν ὑποκρίτοισιν! Τίς θὰ τὸ ἐφαντάζετο; Ν' ἀγαπᾷ ἓνα δικηγόρον, ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἔχει περιουσίαν ἐν τῷ κόσμῳ! Συγγνώμην, ἐπανελάβε, στὰς πρὸ τοῦ Εὐγένιου, ἡ πρόθεσίς μου δὲν ἦτο νὰ σὰς προσβάλλω, ἀλλὰ κατ' ἐμὲ ὁ χρυσὸς δὲν εἶναι οὐδαμῶς χιμαίρα· ἔχω περιουσίαν, ἔχω τότε πλεον λαμπρὰς τινας φήμης, πλεον ἐνδόξου ὀνόματος, ἀλλὰ συνοδεύεται ὑπὸ πολλῶν δυσχερειῶν, ἵν' ἀποκτηθῆ, γινώσκω δὲ τι περὶ τούτων ἐγὼ, ὅστις σὰς ὁμιλῶ.

— Κύριε Βριβάλ, εἶπεν ὁ Ῥέδων, ὁ ὁποῖος ἀρτίως ἐλάμβανε τὸ μέρος του, θέλω νὰ γείνω πλούσιος, ὅπως ἀξιωθῶ τῆς χειρὸς τῆς Μαρίας.

— Ἴδου ἀπόφασις, ἦν ὅλαις δυνάμεσιν ἐπιδοκιμαζώ.

— Θὰ γείνω πλούσιος.

— Αὕτη εἶναι ἡ δι' ὑμᾶς ἐπιθυμία μου.

— Ὑποσχεθῆτε μοι ὅτι ἀπὸ σήμερον μέχρι δύο ἐτῶν δὲν θὰ σκεφθῆτε νὰ τῆ δώσητε σύζυγον;

— Δύο ἔτη! δὲν ἔχετε χρεῖαν εἰμὴ δύο μό-

νον ἐτῶν, ὅπως γείνητε πλούσιος; Ἐάν ἐγίνωσκον τὸ μυστικόν σας δὲν θὰ ἐπώλουν χειρὶδας κατὰ τὰ δύο τρίτα τῆς ζωῆς μου.

— Δότε μοι τὸν λόγον σας ὅτι, ἐάν ἐπανελάθω πρὸ τῆς ταχθείσης προθεσμίας κύριος σημαντικῆς χρηματικῆς ποσότητος, θὰ εὖρω ἐτι τὴν Μαρίαν ἐλευθέραν;

— Μὲ θλίψιν μου σὰς ἀρνούμαι, ἀλλὰ μοι εἶναι ἀδύνατον νὰ λάθω ἐνέχυρον ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως. Ἡ θυγάτηρ μου εἶναι ἐν ὥρᾳ γάμου, ἐάν δὲ πρόσωπόν τι κατὰλληλον παρουσιασθῆ ἐνταῦθα ἐντὸς δύο ἐτῶν, δὲν δύναμαι ἐπὶ τῆ πίστει ἀβεβαίῳ ἐλπίδος νὰ παραιτηθῶ τούτου δι' αὐτήν. Δὲν εἶμαι ἐν τούτοις ἤττον ταπεινότητος δοῦλος σας, προσέθηκεν ὁ στεροῦμενος εὐαισθησίας γέρον, ἀνοίγων τὴν θύραν τοῦ σπουδαστηρίου του· καλὴν ἐντάμωσιν, Κ. Ῥέδων, καὶ καλὴν μεταβολὴν τύχης. Τὴν καλημέραν πρὸς τὸν φίλον μου Σουιάν.

— Ὁ Εὐγένιος ἀπεσύρθη δακρύων. Διερχόμενος δὲ τὸν ἀντιθάλαμον, παρετήρησε τὴν Μαρίαν, ἥτις τὸν περιέμενεν.

— Αἴ λοιπόν! εἶπεν ἡ νεάνις.

— Οἰκτειρόν με, ἀπήντησεν ὁ Εὐγένιος, καὶ διατήρησόν μοι τὴν καρδίαν σου. Μαρία, ὑπέλαβε σπογγίζων τὰ δάκρυα, ἅτινα ἔρρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν του, μετ' οὐ πολὺ θὰ μάθης πόσον μοι εἶσαι προσφιλέη Χαῖρε!

Ἐξελθὼν ἀπᾶξ εἰς τὴν ὁδόν, ὁ Ῥέδων δὲν ἐθάδιζε πλέον, ἀλλ' ἵπτατο. Ἀφίκετο οὕτω εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Σχολείου, ἐν ᾧ καθήμενος ὁ Ῥογήρος πρὸ κυμβίου καφφε, ὠμίλει ζωηρῶς περὶ τῆς ὑψιφώνου, ἥτις εἶχε διεγείρει σφοδρὰν ἔριδα μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν. Ὁ Εὐγένιος λοιπὸν ἀφίκετο κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἐνεργητικότερου ἐπιλόγου.

— Ἀ! σὺ εἶσαι, ἡγεμὼν μου, ἀνέκραξεν ὁ Ῥογήρος, καὶ διὰ τίνος θαύματος ὑπερεπήδησας τὸν οὐδὸν τοῦ βεβήλου τούτου τόπου;

— Ἐξέλωμεν! ἀπήντησεν ὁ Εὐγένιος. Φίλε μου, ὑπέλαβεν, ὅτε εὐρέθησαν μόνοι, ἐξέλεξας δικηγόρον;

— Πῶς;

— Διὰ τὴν τῆς πρῶτης ὑπόθεσιν; Τὸ εἰς Βαταυῖν δηλονότι ταξείδιον.

— Ὅχι ἀκόμη. . . Διατί;

— Αἴ λοιπόν! Εἶμι ὑπὸ τὰς διαταγὰς σου.

— Ἐγίνωσκον καλῶς ὅτι δὲν εἶχες εἰσέτι ἐκφέρει τὴν τελευταίαν σου λέξιν. . . ὅτι ἡ ἀ-

πόφασίς σου δὲν ἦτο ἀμετάτρεπτος, διὸ εἶχον μὴν καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλεεν εἰς τὰς νήσους τῆς Σόνδης.

— Πότε πρέπει ν' ἀναχωρήσω;

— Διάβολε! Ἐπείγεσαι πολὺ τώρα· ἀλλὰ βλέπομεν, καταπραῦθητι· σοὶ συνέβη ἀρτίως πράγμα τι παράδοξον βεβαίως, διότι οὐδέποτε σὲ εἶδον ἐν τοιαύτῃ ταραχῆς καταστάσει. . . Μήπως μονομαχία τις; . . . Τέλος τί ἔχεις; Εἶμι φίλος σου, νομίζω, καὶ δύνασαι νὰ μοι ἐμπιστευθῆς τὰ δεινὰ σου.

Τότε διὰ φωνῆς διακοπτομένης ὁ Εὐγένιος διηγήθη τὴν τῶν ἐρώτων του ἱστορίαν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς τὸν Κ. Βριβάλ ἐπισκέψεώς του.

— Διάβολε! διάβολε! ἀνέκραξεν ὁ Ῥογήρος, ἀφοῦ τὸ πάθος τοῦτο εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον, πρέπει εὐλόγως νὰ ἐπείγῃσαι, ἐλθέ λοιπὸν αὐριον παρὰ τῷ πατρὶ μου καὶ θὰ ὀρίσωμεν τὴν τῆς ἀναχωρήσεως ἡμέραν.

— Ῥογήρε, ὑπέλαβεν ὁ δικηγόρος, δὲν θ' ἀπομακρυνθῶ ἐντεῦθεν ἢ ἐφ' ἐνὶ ὄρφ.

— Ποίῳ;

— Ἀγαπῶ τὴν Μαρίαν, τῷ γινώσκεις, τὸ δὲ ταξείδιον τοῦτο, ὅπερ ἀπεποιήθη, φοβούμενος μὴ ἀπολέσω ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τοὺς ὑπ' αὐτῆς κατοικουμένους τόπους, μέλλω νὰ ἐπιχειρήσω, ὅπως πληρώσω τὴν χωρίζουσαν ἡμᾶς ἄβυσσον. . . Θέλω δηλαδὴ χρυσίον, ἀφοῦ τὸ χρυσίον μόνον δύναται νὰ μοι τὴν δώσῃ. . . Ἄλλ' ἐνῶ θὰ ὑπερασπιζώμαι τὰ συμφέροντά σου ἐν Βαταβίᾳ πρέπει νὰ ὑπερασπισθῆς τὰ ἰδικά μου ἐν Γρενόβλῳ. . . Διότι, ὡς βλέπεις, θὰ ἀπέθνησκον, ἂν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εὕρισκον τὴν Μαρίαν ὑπὸ τὸ κράτος συζύγου.

— Ἀλλὰ τί ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ;

— Εἶσαι ὁ ἐπιτηδειότερος σκοπευτῆς τοῦ Γρενόβλου.

— Αἴ τί! ἀνέκραξεν ὁ Ῥογήρος, γελῶν, θὰ ἤθελες ἴσως νὰ κατακερματίσω πάντας τοὺς εὕρισκοντας τὴν δεσποινίδα Βριβάλ εὐμορφον καὶ χαρίεσσαν; Ἀλλὰ τῆ ἀληθείᾳ ἡ γυνὴ αὕτη σοὶ ἐκλόνησε τὸν νοῦν, δυστυχῆ φίλε μου.

— Τὸ εἶπες, εἶμαι ἐμμανής.

— Ἐς αὐριον. Καλὴν νύκτα, Δικηγόρε, καὶ ἀνακάλεσον πρὸς βοήθειάν σου τὸ λογικόν, τὸ ὁποῖον σὲ ἐγκαταλείπει.

— Ἐς αὐριον, ἐπανελάβεν ὁ Εὐγένιος.

Ὁκτῶ ἡμέρας μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην ὁ δικηγόρος Ῥέδων ἀπῆρχετο εἰς Ἀμστερδά-

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος).

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΚΑΣΤΟΡΕΣ.

Ὁ κατὰ πρώτην φοράν βλέπων τὰ ἔργα τῶν καστόρων, ἀδύνατον νὰ μὴ θαυμάσῃ ἐκεῖνον ὅστις ἐδίδαξεν εἰς ἓν μικρὸν καὶ ἀσθενὲς κτῆφος τὴν τέχνην τῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς Βαβυλωνίας, καὶ ὅστις πολλὰκις πέμπει τὸν ἄνθρωπον, τὸν τοσοῦτον ἀγέρωχον διὰ τὴν εὐφυΐαν του, εἰς τὴν σχολὴν ἐνὸς ἐντόμου.

Τὰ ἐξαισία ταῦτα πλάσματα ὅταν συναντήσωσι κοιλάδα τινὰ ὑπὸ ῥύακος ἀρδευομένην, φράττουσι τὸν ῥύακα τοῦτον δι' ἐνὸς προχώματος· τὸ δὲ ὕδωρ πλημμυρεῖ, καὶ μετ' οὐ πολὺ πληροῖ τὸ μεταξὺ τῶν δύο λόφων κενὸν διάστημα. Εἰς τὴν δεξαμενὴν λοιπὸν ταύτην οἱ κάστορος ἀνεγείρουσι τὰς κατοικίας των. Ἀλλὰ, περιγράφωμεν λεπτομερῶς τὴν κατασκευὴν τοῦ προχώματος.

Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων πλευρῶν τῶν τὴν κοιλάδα σχηματίζοντων λόφων, ἀρχεται σειρὰ περιχαρακωμάτων συμπεπλεγμένων διὰ κλάδων καὶ κεχρισμένων διὰ μίγματος ἀσβέστου καὶ ἄμμου. Ἡ πρώτη αὕτη σειρὰ ὀχυροῦται ὑπὸ δευτέρας, κειμένης δέκα πέντε πόδας ὀπίσθεν τῆς πρώτης. Τὸ δὲ μεταξὺ τῶν δύο περιχαρακωμάτων διάστημα πληροῦται διὰ χώματος.

Τὸ πρόχωμα ἐξακολουθεῖ οὕτω προσεκτεινόμενον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τῆς κοιλάδος πλευρῶν, μέχρις ὅτου δὲν μένει πλέον εἰμὴ ἀνοιγμά τι εἰκοσι περίπου ποδῶν εἰς τὸ κέντρον· ἀλλ' ἐάν ἡ ῥοῆ τοῦ ὕδατος προσβάλλῃ ἐν ἄλλῃ τῇ δραστηριότητι αὐτῆς τὸ κέντρον, οἱ τέκτονες ποιοῦσιν ἀλλαγὴν ὕλης: δηλαδὴ ἐνδυναμοῦσι τὸ μέσον τῶν ὑδραυλικῶν θεμελιῶν διὰ κορμῶν δένδρων ἐπισωρευομένων τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ καὶ συνδεομένων διὰ μίγματος ἄμμου καὶ ἀσβέστου ὁμοίου μὲ τὸ τῶν περιχαρακωμάτων. Πολλὰκις ὀλόκληρον τὸ πρόχωμα ἔχει μῆκος μὲν ἑκατὸν ποδῶν, ὕψος δὲ δέκα πέντε, καὶ δώδεκα πλάτος παρὰ τὴν βάρ-

σιν κύτου. Ἐλαττωμένου δὲ τοῦ πλάτους κατὰ γεωμετρικὴν ἀναλογίαν καθ' ὅσον τὸ πρόχωμα ὑψοῦται, τὸ ὀριζόντιον ἐπίπεδον εἰς ὃ καταλήγει δὲν ἔχει πλέον εἰμὴ τριῶν ποδῶν ἐπιφάνειαν.

Ἡ εἰς τὸ ὕδωρ ἀντικειμένη πλευρὰ τοῦ προχώματος χωρεῖ βαθμηδὸν πρὸς τὸ πλαγίως ἐπικλινὲς σχῆμα· ἡ δὲ ἐξωτερικὴ πλευρὰ τηρεῖ ἐντελὴ κάθετον στάσιν.

Τὰ πάντα προνοεῖ ὁ κάστωρ: γνωρίζει ἀναλόγως τοῦ ὕψους τοῦ προχώματος μὲ πόσας ὀροφὰς πρέπει νὰ οικοδομήσῃ τὸν μέλλοντα οἶκον του· γνωρίζει ὅτι ἐπέκεινα ἀριθμοῦ τινος ποδῶν οὐδεμίαν δύναται νὰ φοβηθῇ πλημμύραν, ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ θὰ διέλθῃ τότε ἀνωθεν τοῦ προχώματος. Κατὰ συνέπειαν, ἐν δωμάτιον ὑπερκείμενον τοῦ προχώματος χρηγεῖ εἰς αὐτὸν καταφύγιον ἐν καιρῷ τῶν μεγάλων πλημμυρῶν· ἐνίοτε δὲ κατασκευάζει εἰς τὸ πρόχωμα ἀσφαλῆ τινα ὑδροφράκτην, ὑδροφράκτην τὸν ὅποιον ἀνοίγει καὶ κλείει κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

Ὁ τρόπος δι' οὗ οἱ κάστορες κρημνίζουσι τὰ δένδρα εἶναι λίαν ἀξιοπεριέργος: πάντοτε δὲ ἐκλέγουσιν τὰ πρὸς ἀποκοπὴν δένδρα παρὰ τὸ χεῖλος ποταμοῦ τινος. Ἀριθμὸς ἐργατῶν ἀνάλογος τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου περιτρῶγει ἀδιακόπως τὰς ρίζας τοῦ δένδρου: οὐδεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν χαράττει τὸ δένδρον ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ὕδατος ὅπως κατακρημνισθῇ ἐπὶ τοῦ ρεύματος. Εἰς κάστωρ, ὀλίγον περαιτέρω ἰστάμενος, ὅταν ἴδῃ ρέπουσαν τὴν κορυφὴν τοῦ προσβαλλομένου δένδρου εἰδοποιεῖ τοὺς δενδροτόμους δι' ἐνὸς συριγμοῦ, ὅπως προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τῆς πτώσεως αὐτοῦ. Οἱ ἐργάται σύρουσι τὸν καταβληθέντα κορμὸν, βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ ρεύματος, μέχρι τῆς πόλεως των, ὡσπερ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, διὰ νὰ κοσμήσωσι τὰς μητροπόλεις των, κατεβίβαζον διὰ τοῦ Νεῖλου τοὺς εἰς τὰ λατομεῖα τῆς Ἐλεφαντίνης τμηθέντας ὀβελίσκους.

Τὰ ἀνάκτορα τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ Βενετίας, ἀνεγειγεργμένα ἐν τῇ τεχνητῇ λίμνῃ, ἔχουσι ἀναλόγως τοῦ βάθους αὐτῆς, δύο, τρεῖς τέσσαρας καὶ πέντε ὀροφὰς. Ἡ οἰκοδομὴ, τεθεμελιωμένη ἐπὶ πασσάλων, ἐξέρχεται τοῦ ὕδατος κατὰ τὰ δύο τριτημόρια τοῦ ὕψους τῆς: οἱ πάσσαλοι, ὄντες τὸν ἀριθμὸν ἑξ, ὑποστηρίζουσι τὴν πρώτην ὀροφὴν, κατεσκευασμένην ὑπὸ διασταυρουμένων δοκῶν σημόδας. Ἐπὶ τῆς ὀροφῆς

ταύτης ὑψοῦται ὁ προθάλαμος τοῦ κτιρίου, τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι συγκλύπτουσι κυκλωτεῶς εἰς σχῆμα θόλου, ἐπιχειρισμένου δι' ἀργίλλου στιλπνοῦ, ὡς τὸ μίγμα μαρμαροκόνεως καὶ ἀσβέστου. Εἰς δὲ τὸ δάπεδον τῆς στοᾶς ὑπάρχει καταπακτὴ τις θύρα διὰ τῆς ὁποίας οἱ κάστορες καταβαίνουσι εἰς τὸ λουτρόν, ἢ πορεύονται πρὸς ἀναζήτησιν κλάδων κερκίδος πρὸς τροφήν αὐτῶν· οἱ κλάδοι δ' οὗτοι ἐναποταμιεύονται ἐνδον ὑποβρυχίου τινος κοιτῆς ἀποθήκης, μεταξὺ τῶν πασσάλων τῶν ὑποστηρίζόντων τὰς διαφόρους κατοικίας. Ἄνωθεν τῆς πρώτης ὀροφῆς κεῖνται τρεῖς ἕτεραι, κατὰ τὸν αὐτὸν ἠχοδομημένοι τρόπον, ἀλλὰ διηρημένοι εἰς τόσα δωμάτια, ὅσοι καὶ κάστορες. Οἱ δὲ κάστορες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσι δέκα ἢ δώδεκα τὸν ἀριθμὸν, διαμερισμένοι εἰς τρεῖς οἰκογενεῖας: αἱ οἰκογενεαὶ αὗται συνέρχονται εἰς τὸν ἀνωτέρω περιγραφέντα προθάλαμον, ἔθνα συγγευματίζουσι: ἡ μεγαλύτερα καθαριότητος ἐπικρατεῖ πανταχοῦ. Ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ λουτρόν ἀγοῦσης διόδου, ὑπάρχουσι καὶ ἕτεραι διέξοδοι διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῶν κατοικῶν· ἕκαστον δωματίον εἶναι ἐστρωμένον διὰ χλοερῶν κλάδων ἐλάτης, καὶ οὐδεὶς ὑπὸ ὑδατῶν ὑποφέρει ἀκαθαρσίας. Ὅτε οἱ ἰδιοκτῆται ἀπέρχονται εἰς τὸν ἀγροτικὸν αὐτῶν οἶκον, ἀνεγειγεργμένον παρὰ τὴν ὄχθη τῆς λίμνης καὶ ἠχοδομημένον ὅπως καὶ οἱ τῆς πόλεως οἶκοι, οὐδεὶς ἕτερος λαμβάνει τὴν θέσιν των· ἀλλὰ τὸ δωματίον των μένει ἀκατοίκητον μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς των. Περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς διαλύσεως τῶν χιόνων, οἱ πολῖται ἀποσύρονται εἰς τὰ δάση.

Ὅπως ὑπάρχει ὑδροφράκτης διὰ τὰς πλημμύρας, οὕτω ὑπάρχει καὶ μυστηριώδης τις ὁδὸς διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἐν τῇ πόλει ὑδάτων εἰς τὰ γοτθικὰ φρούρια ὑπὸ ἡγετὸς διερχόμενος ὑποκάταθεν τῶν πύργων ἐξέβαλλεν εἰς τὴν πεδιάδα. Ὑπάρχουσι προσέτι καὶ νοσηλευτήρια διὰ τοὺς ἀσθενεῖς. Ἴδου λοιπὸν ἐν ἀσθενὲς καὶ δύσμορφον κτῆνος φέρεῖ εἰς πέρας ἀπάσας τὰς ἐργασίας ταύτας, καὶ τοσοῦτους ποιεῖ ὑπολογισμούς!

Περὶ τὸν Ἰούλιον, οἱ κάστορες συγκροτοῦσι γενικὸν συνέδριον: συνδιασκέπτονται ἐάν ἦναι δυνατόν νὰ ἐπισκευάσωσι τὴν ἀρχαίαν πόλιν καὶ τὸ ἀρχαῖον πρόχωμα, ἢ ἐάν ἦναι προτιμότερον νὰ οικοδομήσωσι νέαν πόλιν καὶ νέον προτειγίσμα. Ἐάν λοιπὸν αἱ ζωοτροφίαι λεί-

πουσιν ἐκ τῆς χώρας ταύτης, τὰ δὲ ὕδατα καὶ οἱ κυνηγοὶ ἔφερον μεγάλην βλάβην εἰς τὰ κτίρια, τότε ἀποφασίζουσι τὴν ἀνοικοδόμησιν ἐτέρας κατοικίας. Ἐάν ὅμως κρίνουσιν ὅτι ἡ πρώτη κατοικία δύναται ἔτι νὰ ἀνθῆξῃ, τότε ἐπισκευάζουσι τοὺς παλαιούς οἶκους, καὶ ἐνασχολοῦνται εἰς ἐναποταμίευσιν ζωοτροφῶν διὰ τὸν χειμῶνα.

Οἱ κάστορες ἔχουσι τακτικὴν κυβέρνησιν, καὶ ἐκλέγουσιν ἀγορανόμους ἵνα ἐπαγρυπνώσιν πρὸς συντήρησιν τῆς εὐταξίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ἐν ὅσῳ δὲ διαρκεῖ ἡ κοινὴ ἐργασία, τίθενται φύλακες πρὸς ἀποφυγὴν πάσης αἰφνιδίου προσβολῆς. Ἐάν τις τῶν ἀστῶν ἀποποιηθῇ νὰ συμμεθέξῃ τῶν δημοσίων χρεῶν, ἐξοστρακίζεται· καὶ τότε ὑποχρεοῦται νὰ ζῆσῃ ἀτίμως, ἔρημος, ἐνδον μιᾶς ὀπῆς. Οἱ Ἴνδοι λέγουσιν ὅτι ὁ τιμωρούμενος οὗτος ὀκνηρὸς εἶναι ἰσχυρὸς, καὶ ὅτι ἔχει τὰ νῶτα φαλακρὰ εἰς ἐνδεξιὴν ἀτιμίας. Πρὸς τί ὠφλεῖ εἰς τὰ ἀγγίλια ταῦτα ζῶα τοσαύτη νοημοσύνη; Ὁ ἄνθρωπος ἀφήνει ζῶντα τὰ ἄγρια θηρία καὶ ἐξολοθρεύει τοὺς κάστορας, καθὼς ἀνέχεται τοὺς τυράννους καὶ καταδιώκει τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν μεγαλοφυΐαν.

Δυστυχῶς ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ἄγνωστος εἰς τοὺς κάστορας: ἐνίοτε ἐγείρονται μεταξὺ αὐτῶν ἐμφύλιοι διχόνοιαι, ἐκτὸς τῶν ἐξωτερικῶν διενέξεων τὰς ὁποίας ἔχουσι μετὰ τῶν ἰνδικῶν ἰκτίδων. Οἱ Ἴνδοι θεωροῦνται ὅτι ἐάν τις κάστωρ συλληθῇ ἀτακτῶν ἐπὶ τῶν συνόρων ξένης τινος φυλῆς, ὠδηγεῖται ἐνώπιον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς ἐκείνης, καὶ τιμωρεῖται δεινῶς. Ἄν δὲ καὶ ἐκ δευτέρου ἐπαναλάβῃ τὸ ἔγκλημα, τοῦ ἀποκόπτουσι τὴν ὠφέλιμον ἐκείνην οὐρὰν ἥτις τῷ χρησιμεῖ ἐνταυτῷ ὡς ἀμαζόνιο καὶ ὡς ὑπαγωγέως: οὕτω δὲ ἠκρωτηριασμένος ἐπιστρέφει πρὸς τοὺς οἰκείους του, οἵτινες συναθροίζονται, ὅπως διεκδικήσωσι τὴν ὕβριν αὐτοῦ. Ἐνίοτε ἡ ἔρις διαλύεται διὰ μονομαχίας μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν στρατηγῶν τῶν ἀντικειμένων στρατευμάτων, ἢ διὰ μερικῆς τινος μάχης τριῶν κατὰ τριῶν, τριάκοντα κατὰ τριάκοντα, ὅσα ἡ μάχη τῶν Ὁρατῶν καὶ Κιουριτῶν, ἢ τῶν τριάκοντα Βρετανῶν ἐναντίον τῶν τριάκοντα Ἀγγλῶν. Αἱ δὲ γενικαὶ μάχαι εἰσὶν αἰματηραὶ: οἱ Ἄγριοι οἵτινες ἐπέρχονται ἵνα λαμβάνωσι τὰ δέρματα τῶν φευθέντων εὖρον πολλάκις πλείονας τῶν δέκα πέντε κειμένους ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς. Οἱ

νικηταὶ κάστορες καταλαμβάνουσι τὴν πόλιν τῶν ἠττηθέντων, καὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἢ πέμπουσιν ἐν αὐτῇ ἀποικίαν ἢ διατηροῦσιν ἐπ' αὐτῆς φρουράν.

Ἡ θήλεια τοῦ κάστορος τίκτει δύο, τρία, καὶ ἐνίοτε τέσσαρα τέκνα, τὰ ὅποια τρέφει καὶ ἐκπαιδεύει ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος. Ὅταν ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοικῶν ὑπερβῇ τὸν προσήκοντα ἀριθμὸν, οἱ νέοι κάστορες ἀπέρχονται καὶ οἰκοδομοῦσι νέαν πόλιν, ὡς σιμῆνος μελισσῶν ἀποδιδράσκον τῆς κυψέλης. Ὁ κάστωρ ζῆ σιμνοπρεπῶς μετὰ μιᾶς μόνης θηλείας· εἶναι δὲ ζηλότυπος, καὶ πολλάκις φονεῖ τὴν σύζυγον του διὰ λόγον ἢ καὶ δι' ἀπλήν ὑπόνοιαν ἀπιστίας.

Τὸ μεσαῖον μῆκος τοῦ κάστορος εἶναι δύο καὶ ἡμίσεως μέχρι τριῶν ποδῶν· τὸ πλάτος του, ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἐτέρας πλευρᾶς, εἶναι περίπου δέκα καὶ τεσσαρῶν δακτύλων· σταθμίζει δὲ τεσσαράκοντα πέντε σχεδὸν λίτρας· ἡ κεφαλὴ του ὁμοιάζει μὲ τὴν τοῦ μύου: οἱ ὀφθαλμοὶ του εἰσὶ μικροὶ· τὰ ὄτα του βραχέα, ἀτριχα μὲν ἔσθθεν, τριχωτὰ δὲ ἔξωθεν· οἱ ἐμπρόσθιοι αὐτοῦ πόδες δὲν ἔχουσι σχεδὸν εἰμὴ τριῶν μόνων δακτύλων μῆκος, καὶ εἰσὶν ὀπλισμένοι διὰ κοίλων καὶ δρυτάτων ὀνύχων· οἱ δὲ ὀπίσθιοι πόδες του, παλαμοειδεῖς ὡς οἱ τοῦ κύκνου, τῷ χρησιμεύουσιν ὅπως κολυμβᾶ· ἡ οὐρά του, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται ἀντὶ τῆς παγωγέως καὶ ἐλακθῆρου, εἶναι ἐπίπεδος, δακτύλου ἔχουσα πλάτος, καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ ἐξαγῶνων φολιδῶν, διατεταγμένων δίκην κεράμων ὡς αἱ τῶν ἰχθύων φολίδες. Αἱ σιαγόνες του, λίαν ἰσχυραὶ, διασταυροῦνται ὡς τὰ σκέλη τοῦ ψαλιδίου. Ἐκάστη δὲ σιαγὼν ἐφοδιάζεται ὑπὸ δέκα ὀδόντων, ἐξ ὧν δύο τομείς, ἔχοντες μῆκος δύο δακτύλων: διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου ὁ κάστωρ κόπτει τὰ δένδρα, τετραγωνίζει τοὺς κορμούς των, ἀποσπᾷ τὸν φλοιὸν των, καὶ συντρίβει τοὺς τρυφεροὺς κλάδους δι' ὧν τρέφεται.

Τὸ ζῶον εἶναι μαῦρον, σπανίως λευκὸν ἢ φαιόν· φέρεῖ δὲ δύο στρώματα τριχῶν, τὸ μὲν μακρὸν, βαθὺ καὶ στιλπνόν· τὸ δὲ, εἶδος πύλου φύμενον ὑπὸ τῷ πρώτῳ, εἶναι τὸ μόνον χρῆσιμον πρὸς κατασκευὴν πύλων. Ὁ κάστωρ ζῆ εἰκοσι ἔτη. Ἡ θήλεια εἶναι ἀδρότερα τοῦ ἀρρένου, καὶ τὸ ἔριον αὐτῆς μᾶλλον λευκόφαιον ὑπὸ τὴν γαστέρα. Οὐδόλως ἐστὶν ἀληθές ὅτι ὁ κάστωρ ἐκτέμνει αὐτὸς ἑαυτὸν ὅταν πέσῃ ζῶν

εις τὰς χεῖρας τῶν κυνηγῶν, ὅπως ἀπαλλάξῃ τοὺς ἀπογόνους του τῆς δουλείας. Πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἐτέραν ἐτυμολογίαν τοῦ ὀνόματός του.

Ἡ σὰρξ τοῦ κάστορος κατ' οὐδένα τρόπον παρέχει νόστιμον τροφήν. Οἱ Ἄγριοι ἐν τοσοῦτῳ τὴν διατηροῦσι, ταριχεύοντες αὐτὴν διὰ τοῦ καπνοῦ· καὶ γέονται αὐτῆς ὅταν στερηθῶσι τῶν ἄλλων ζωοτροφῶν τῶν.

Τὸ δέριμα τοῦ κάστορος εἶναι λεπτόν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ θερμόν· προσέτι καὶ τὸ κυνήγιον τοῦ κάστορος οὐδεμίαν φήμην ἔχει τὸ πάλαι παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς· ἐν ᾧ τὸ τῆς ἄρκτου, ὅπερ ἦν ἐπωφελές καὶ ἐπικίνδυνον, ἦτο τὸ ἐντιμότερον. Ἐφόνευον δὲ καὶ τινες κάστορας, χάριν τοῦ δέρματος, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτὸ ὡς κόσμον· ἀλλὰ δὲν κατέστρεφον καὶ ὀλόκληρα γένη αὐτῶν. Ἡ τιμὴ ὅμως δι' ἧς οἱ Εὐρωπαῖοι ἐτίμησαν τὸ δέριμα τοῦτο, μόνη αὐτὴ ἐπέφερεν εἰς τὸν Καναδά τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν τετραπόδων τούτων, τὰ ὅποια διὰ τῆς ἀγγινοίας τῶν κατεῖχον τὴν πρώτην τάξιν μεταξύ τῶν ζώων. Ὁ βουλούμενος νὰ εὕρῃ τὴν σήμερον κάστορας, πρέπει νὰ προχωρήσῃ λίαν μακρὰν πρὸς τὸν κόλπον Χουσδῶν. Ἀλλὰ δὲν δεικνύουσι πλέον οἱ κάστορες τὴν αὐτὴν εὐμηχανίαν, ἐπεὶδὴ τὸ κλίμα εἶναι ψυχρότατον· ἐλαττωθέντες κατὰ τὸν πληθυσμὸν, ἐξέπεσον τῆς ἀγγινοίας τῶν, καὶ δὲν ἀναπτύσσουσι πλέον τὰ ἐκ τῆς συνενώσεως πηγάζοντα πλεονεκτῆματα.

Αἱ δημοκρατίαι τῶν καστόρων ἠρίθμουν ἄλλοτε ἑκατὸν καὶ ἑκατὸν πεντήκοντα πολῖτας· καὶ τινες ἐξ αὐτῶν εἶχον ἔτι πολυαριθμώτερον κατοίκους. Πλησίον τῆς Κουβέκης φαίνεται τεχνιτὸν τι ὑπὸ τῶν καστόρων κατασκευασθὲν ὑδροστάσιον, ἱκανὸν πρὸς χρῆσιν ἐνὸς πριονομύλου. Αἱ δεξαμεναὶ τῶν ἀμφιβίων τούτων ἀπέβαινον πολλάκις ὠφέλιμοι, παρέχουσαι ὕδωρ εἰς τὰς πυράγας, αἵτινες ἐν καιρῷ τοῦ θέρους ἀνέπλεον τοὺς ποταμούς. Καὶ οὕτω οἱ κάστορες ἔπραττον χάριν τῶν Ἀγρίων εἰς τὴν Νέαν Γαλλίαν, πᾶν ὅ,τι μία μεγαλοφυΐα, εἰς μέγας βασιλεὺς καὶ εἰς μέγας ὑπουργοὺς ἔπραξαν εἰς τὴν ἀρχαίαν χάριν τῶν πεπολιτισμένων ἀνθρώπων.

(Περὶ τῆς εἰς Ἀμερικὴν. Chateaubriand).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΛΑΜΒΕΡΤΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΛΕΟΝΤΟΣ ΓΟΖΛΑΝ.

— Ἀνυπερθέτως, πρέπει νὰ φονεύσω τὸν κόρακα τοῦτον, ὅστις μᾶς ἐνοχλεῖ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν διὰ τῶν ἀπαισιῶν αὐτοῦ κρωγμῶν.

Ὁ Λαμβέρτος, χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν Γεράρδου νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ἤρπασε τὸ ὄπλον ὅπερ ἐκράτει ὁ φίλος του, ἔτοιμος νὰ πυροβολήσῃ ἐν τῷ μέσῳ ἀπεράντου τινος καστανεῶνος.

— Καὶ πιστεύεις... Γεράρδε! πιστεύεις ἀληθῶς...

— Πῶς ἂν πιστεύω... φίλε μου. Ἐὰν σὺ δὲν πιστεύῃς εἰς τὸν οἰωνὸν τῶν κοράκων, ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος μετὰ κωμικῆς σοβαρότητος, τότε δὲν θὰ πιστεύῃς οὔτε εἰς τὰ τεθραυσμένα κάτοπρα, οὔτε εἰς τὰς διεσταυρωμένας μαχαίρας, οὔτε εἰς τὰς ἀποφράδας παρασκευᾶς, οὔτε εἰς τὸ βάσκανον ὄμμα, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν δέκα τρία, οὔτε εἰς τὰς ὀρωμένας τὴν πρωίαν ἀράχνας. Τίς οἶδε ποῦ θὰ σὲ ὀδηγήσῃ ἢ ἀπιστία σου αὐτῇ! Ἄφες με νὰ φονεύσω τὸν κόρακα τοῦτον.

Ὁ Λαμβέρτος ἠρήθη νὰ ἀποδώσῃ τὸ ὄπλον εἰς τὸν Γεράρδον.

— Ὅχι, εἶπε, δὲν θὰ φονεύσῃς τὸν κόρακα τοῦτον, ὅστις οὐδὲν σοὶ ἔπραξε κακόν. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς οὔτε εἰς τοὺς κόρακας, οὔτε εἰς τὰς παρασκευᾶς πιστεύω, οὔτε εἰς τὸ βάσκανον ὄμμα, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν δεκατρία, οὔτε εἰς τὰς διεσταυρωμένας μαχαίρας, οὔτε εἰς τὰς τὴν πρωίαν ὀρωμένας ἀράχνας.

— Ὅπως εὐαρεστεῖσαι. Σὲ ἐγκαταλείπω, Λαμβέρτε, εἰς τὰς συνεισίας τῆς ἀπιστίας σου.

— Ἰδῶμεν, Γεράρδε, τί δύναται νὰ μοὶ συμβῇ κατὰ τὸ ἀπὸ Φρομονβίλ μέχρι Φοντανεβλῶ ταξιδεῖόν μου; Ταξιδεῖον ἐξ λευγῶν!

— Ναί· ἀλλὰ πρόκειται νὰ ζητήσῃς διακοσίας χιλιάδας φράγκων εἰς Φοντανεβλῶ.

— Τὰς διακοσίας χιλιάδας φράγκων, τὰς ὁποίας ὁ κάλλιτος θεῖός μου ὑπεσχέθη νὰ διαθέσῃ εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου, ἢ μᾶλλον εἰς τὸ ἡμέτερον ἐργοστάσιον τῆς πορσελάνης, διότι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὲ καλῶ συνεταῖρον μου.

Ὁ Λαμβέρτος μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ἔσφιξε φιλικώτατα τὴν χεῖρα τοῦ Γεράρδου καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς οἱ δύο φίλοι ἐτήρουν ἐκείνους ἀδάμαντας.

— Οἱ ἀδάμαντες ἐκεῖνοι, ὡς γνωρίζεις, προέρχονται ἐκ τῆς μητρὸς μου· ὥστε εἰς μόνην τὴν Ἀδελαΐδα θὰ ἀρμόζωσι κάλλιστα.

— Σὲ εὐχαριστῶ, ἀντὶ τῆς κόρης μου, διὰ τὰς πρὸς αὐτὴν περιποιήσεις σου, καὶ μάλιστα διὰ τὴν τελευταίαν σου ταύτην σκέψιν.

— Ἐπεθύμουν νὰ ἦμην πλουσιώτερος, ἀλλὰ τί νὰ γείνη; Οὐδεὶς ἄλλως τε γνωρίζει κάλλιον σοῦ...

— Οὐδεὶς γνωρίζει κάλλιον ἐμοῦ, ὅτι κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν ἔπραξες ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου. Ἀλλὰ θὰ γείνης πλούσιος. Θὰ σὲ καταστήσω πλουσιώτερον, ἢ μᾶλλον συμβοηθούμενοι θὰ γείνωμεν ἔτι πλουσιώτεροι, διότι θὰ συνεργαζώμεθα, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας τὰ ἐμπορικὰ ἡμῶν βιβλία θὰ φέρωσιν ἐπὶ κεφαλῆς κομψῶς κεχαραγμένον τὸν τίτλον — *Οἶκος Λαμβέρτου καὶ Γεράρδου κατασκευαστῶν τῆς πορσελάνης εἰς Φρομονβίλ, περιφέρειαν Φοντανεβλῶ*.

— Ἡμεῖς ἔμποροι, ἐψιθύρισε μελαγχολικῶς μευιδιάσας ὁ Γεράρδος, πρὸς ὃν ὁ Λαμβέρτος ἐπανάλαβε μετὰ τοῦ αὐτοῦ μευιδιάματος.

— Ἡμεῖς ἔμποροι.

— Ἐργοστασιάρχαι, εἶπεν ὁ Γεράρδος μετὰ τόνου εὐθυμωτέρου.

— Κατασκευασταὶ τῆς πορσελάνης, προσέθετο ὁ Λαμβέρτος παραδοθεὶς καὶ οὗτος εἰς τὴν φιλοσοφικὴν τοῦ φίλου του εὐθυμίαν.

— Ἀλλὰ πορσελάνης ἐπιχρῶσου, ἐξηκολούθησεν ὁ Γεράρδος, ἃς κάμωμεν τὴν διάκρισιν ταύτην πορσελάνης ἐπιχρῶσου.

— Ὡ! τότε! ἀνέκραξεν ὁ Λαμβέρτος, ἢ ὑπόληψις μᾶς ἐσώθη. Ἐν τοσοῦτῳ, προσέθετο ὅπως ἐρεθίσθη ἐκ νέου τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Γεράρδου, θὰ κατασκευάζωμεν καὶ παροψίδας, εἴτε ἐπιχρῶσους εἴτε ὄχι.

— Παροψίδας! ἐφώνησε μετ' ἄλλους ὁ Γεράρδος, παροψίδας! ἡμεῖς οἵτινες τοσαύτας συνετρίψαμεν εἰς τὸν χρυσοῦν οἶκον, εἰς τοὺς χοροὺς τῶν μετμηφιμεμένων!

— Ὁ θεὸς μᾶς τιμωρεῖ. Ἐν τούτοις, δὲν ἐνθυμούμαι νὰ συνετρίψαμεν ποτὲ τρυβλία, καὶ ὅμως κατασκευάζομεν τοιαῦτα εἰς τὸ ἐργαστήριόν μας.

— Κατασκευάζομεν καὶ τρυβλία! καὶ ὁ

τὰς ὥραιας ἐκ μεταξοπτίλου ἐσθῆτας, τὰ πολυτελῆ ἰνδικὰ ὑφάσματα, καὶ τοὺς πολυτίμους ἐκείνους ἀδάμαντας.

— Οἱ ἀδάμαντες ἐκεῖνοι, ὡς γνωρίζεις, προέρχονται ἐκ τῆς μητρὸς μου· ὥστε εἰς μόνην τὴν Ἀδελαΐδα θὰ ἀρμόζωσι κάλλιστα.

— Σὲ εὐχαριστῶ, ἀντὶ τῆς κόρης μου, διὰ τὰς πρὸς αὐτὴν περιποιήσεις σου, καὶ μάλιστα διὰ τὴν τελευταίαν σου ταύτην σκέψιν.

— Ἐπεθύμουν νὰ ἦμην πλουσιώτερος, ἀλλὰ τί νὰ γείνη; Οὐδεὶς ἄλλως τε γνωρίζει κάλλιον σοῦ...

— Οὐδεὶς γνωρίζει κάλλιον ἐμοῦ, ὅτι κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν ἔπραξες ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου. Ἀλλὰ θὰ γείνης πλούσιος. Θὰ σὲ καταστήσω πλουσιώτερον, ἢ μᾶλλον συμβοηθούμενοι θὰ γείνωμεν ἔτι πλουσιώτεροι, διότι θὰ συνεργαζώμεθα, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας τὰ ἐμπορικὰ ἡμῶν βιβλία θὰ φέρωσιν ἐπὶ κεφαλῆς κομψῶς κεχαραγμένον τὸν τίτλον — *Οἶκος Λαμβέρτου καὶ Γεράρδου κατασκευαστῶν τῆς πορσελάνης εἰς Φρομονβίλ, περιφέρειαν Φοντανεβλῶ*.

— Ἡμεῖς ἔμποροι, ἐψιθύρισε μελαγχολικῶς μευιδιάσας ὁ Γεράρδος, πρὸς ὃν ὁ Λαμβέρτος ἐπανάλαβε μετὰ τοῦ αὐτοῦ μευιδιάματος.

— Ἡμεῖς ἔμποροι.

— Ἐργοστασιάρχαι, εἶπεν ὁ Γεράρδος μετὰ τόνου εὐθυμωτέρου.

— Κατασκευασταὶ τῆς πορσελάνης, προσέθετο ὁ Λαμβέρτος παραδοθεὶς καὶ οὗτος εἰς τὴν φιλοσοφικὴν τοῦ φίλου του εὐθυμίαν.

— Ἀλλὰ πορσελάνης ἐπιχρῶσου, ἐξηκολούθησεν ὁ Γεράρδος, ἃς κάμωμεν τὴν διάκρισιν ταύτην πορσελάνης ἐπιχρῶσου.

— Ὡ! τότε! ἀνέκραξεν ὁ Λαμβέρτος, ἢ ὑπόληψις μᾶς ἐσώθη. Ἐν τοσοῦτῳ, προσέθετο ὅπως ἐρεθίσθη ἐκ νέου τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Γεράρδου, θὰ κατασκευάζωμεν καὶ παροψίδας, εἴτε ἐπιχρῶσους εἴτε ὄχι.

— Παροψίδας! ἐφώνησε μετ' ἄλλους ὁ Γεράρδος, παροψίδας! ἡμεῖς οἵτινες τοσαύτας συνετρίψαμεν εἰς τὸν χρυσοῦν οἶκον, εἰς τοὺς χοροὺς τῶν μετμηφιμεμένων!

— Ὁ θεὸς μᾶς τιμωρεῖ. Ἐν τούτοις, δὲν ἐνθυμούμαι νὰ συνετρίψαμεν ποτὲ τρυβλία, καὶ ὅμως κατασκευάζομεν τοιαῦτα εἰς τὸ ἐργαστήριόν μας.

— Κατασκευάζομεν καὶ τρυβλία! καὶ ὁ

Γεράρδος έκρυψε τὸ πρόσωπον μεταξύ τῶν χειρῶν.

Οἱ δύο φίλοι ἦσαν παραδεδωμένοι εἰς δεινὴν ἀθυμίαν τῆς ὁποίας τὸ αἷτιον ἔφερον ἐν αὐ- τοῖς, καὶ τὸ ὅποιον θὰ ἴδωμεν παρακατιόντες, ὅτε ἀπεσπᾶσθησαν αἴφνης τῶν ῥεμβασμῶν τῶν ὑπὸ φαιδρᾶς καὶ νεαρᾶς φωνῆς, ἠχησά- σης ἀνωθεν τοῦ περιφράγματος τῶν λευκακαν- θῶν καὶ τῶν κληματητιδίων ἐν μέσῳ τοῦ ὁ- ποίου ἴσταντο οὗτοι συνδιαλεγόμενοι περὶ τῶν ἀκριβεστέρων οικογενειακῶν τῶν συμπερόντων, καὶ παροδικῶν βίπτοντες βλέμμα ἐπὶ τῶν ἡδυ- τέρων τοῦ παρελθόντος ἀναμνήσεων.

— Εἶναι ἡ Ἀδελαΐς! ἡ κόρη μου, εἶπεν ὁ Λαμ- βέρτος ἄς ἀλλάξωμεν ἀντικείμενον συνομιλίας.

— Ναί, πρέπει νὰ ἀγνοῇ. . .

— Ἐκεῖνο, ὅπερ ἄλλως τε, θὰ μάθῃ μίαν ἡμέραν.

— Σιωπή! ἰδοῦ, ἔρχεται.

Ἡ Ἀδελαΐς, ἐρχομένη δρομαῖα ἐκ τῆς κεν- τρικῆς τοῦ ἐργοστασίου τῆς πορσελάνης πτέ- ρυγος, ἐφάνη μετ' οὐ πολὺ φέρουσα ἐλαφρὰν θερὴν ἐνδυμασίαν· κυανοῦν δηλ. ἐπιχιτῶνιον διαραβδούμενον ὑπὸ λευκῶν ταινιῶν, μετ' εὐ- ρείας χειρῖδας, καὶ ἐλεύθερον περὶ τὸ στήθος, κατὰ τὸν τρόπον τῶν ὠραίων καὶ ἀέργων κρεωλῶν τῆς Κάτω γῆς. Ὁ βρετανικὸς τύπος ἐν ὅλῃ τῇ αὐστηρότητι αὐτοῦ ἀπεικονίζετο ἐπὶ τοῦ λεῖου καὶ λευκοῦ μετώπου τῆς, ἐπιστε- φόμενου μετὰ χάριτος ὑπὸ διπλοῦ τόξου μεγα- λοπρεπῶν μελαίνων ὀφρύων, περιβαλλουσῶν ὀφθαλμούς πλήρης ζωῆς, γενναϊότητος καὶ ἀπο- φάσεως. Ἡ κόρη τῶν ὠραίων φυλῶν τῶν βρά- χων καὶ τοῦ ὠκεανοῦ ἐπεμαρτύρει διὰ τῆς πλουσίας μελαίνης κόμης τῆς, τῶν λευκοτά- των αὐτῆς ὀδόντων, ὑπὸ χεῖλην ῥόδινα ὡς τὰ ἄγρια τῶν δασῶν χαμοκέρασα, δῶρα, ἅτινα ἀπαραμείωτα ἐκληρονόμησεν ἐκ τῶν προμη- τῶρων αὐτῆς, τῶν βρετανῶν δρυϊάδων, ἐπεμαρ- τύρει, λέγομεν, τὴν ἀπόλυτον ἡγεμονικὴν ἐπι- ροὴν ἧτις ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καθυποτάσσει τὰς φανατικωτέρας ἱερείας καὶ τὰς ἰσχυρωτέ- ρας τοῦ σήμερον πολιτισμοῦ γυναῖκας. Πρὸς τὸ παρὸν, ὡς θέλομεν ἴδει, ἦτο ἀπλῶς φαι- ρα νεανίς, πλήρης θελγήτρων, λατρευομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ χαίρουσα σκεπτο- μένη ὅτι ἐμελλε μετ' οὐ πολὺ, χωρὶς νὰ ἀπο- χωρισθῇ τῶν γεννητῶρων τῆς, νὰ κληθῇ σύζυ- γος τοῦ στενωτέρου τοῦ πατρὸς τῆς φίλου.

Ἡ Ἀδελαΐς εἰσέδυσεν ὡς τι πτηνὸν εἰς τὸ

κέντρον τοῦ συσκίου καὶ τερπνοῦ περιφράγμα- τος εἰς ὃ εὐρίσκοντο, ἡλίου δύοντος, ὁ Λαμ- βέρτος καὶ ὁ Γεράρδος, καὶ ὅπερ οἱ οικεῖοι ἐκά- λουν περιφράγμα τῶν λειριῶν. — Οἱ πρῶτοι τῆς Ἀδελαΐδος λόγοι ἦσαν.

— Ἄ! Ὁραία! τί λοιπὸν μοι εἶπε, ἡ μή- τηρ μου; Διίσχυρίζεται, κύριε, ὅτι θὰ ἐπιχει- ρήσῃτε ὀκταήμερον τούλαχιστον ταξίδιον. Θὰ λείψῃτε ὀκτὼ ἡμέρας! καὶ τὸ ἐπιτρέπετε ὑμεῖς, κύριε Γεράρδε;

— Περιέργων καὶ τοῦτο! εἶπεν ὁ Λαμβέρ- τος περιπτυχθεὶς τὴν εὐκίνητον κόρην του. Πε- ριέργων! . . . δὲν ἐνθυμοῦμαι παντάπασι, σὲ βε- βαιῶ, νὰ ὠμίλησα εἰς τὴν μητέρα σου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ λείψω. Καὶ εὐρίσκεις τοῦτο πολὺ;

— Τὸ εὐρίσκω παραπολύ· παρὰ πολὺ. Μίαν ὀλόκληρον ἐβδομάδα νὰ μὴ σὲ ἴδωμεν!

— Ἀδελαΐς, ἄρ' γε λυπεῖσαι, ὅτι δὲν θὰ ἴδῃς ἐμὲ νὰ ἐπιστρέψω πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, ἢ διότι θὰ ἀργοπορήσῃς νὰ πληροφορηθῇς ἐὰν ὁ θεῖός σου θὰ συγκατατεθῇ νὰ παρευρεθῇ εἰς τοὺς γάμους σου; Εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ Ἀδελαΐς μειδιάσασα καὶ ἀτενίσασα τὸν Γεράρδον, ἀπήντησεν εἰς τὸν πατέρα τῆς.

— Καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο.

— Πολὺ καλὰ· λοιπὸν θὰ σοὶ εἶπω καὶ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν. Δὲν θὰ διαμείνω εἰς τὸ μέγα- ρον τῆς Τερψιθέας εἰμὴ τέσσαρας μόνον ἡμέρας. Σοὶ τὸ ἐγγυῶμαι.

— Τότε, εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς, σὰς ἐπιτρέπω νὰ ἀναχωρήσῃτε. . . Ἄ! ὄχι, ἀκόμη! Μὲ ἡ- πατήσατε ἤδη ἅπαξ. Ἀπαιτῶ ἰσχυρὰς ἐγγυή- σεις.

Τίνα ἐγγυήσιν θὰ μοι δώσητε;

Ὁ Λαμβέρτος, ἀμνηχανῶν, ἀπεκρίθη ἡ μᾶλ- λον προσεπάθησε νὰ ἀποκριθῇ.

— Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἀπορῶ. . .

— Δὲν εἴσθε ἔμπορος;

— Ἀναμφιβόλως! Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο;

— Ἐπειδὴ εἴσθε ἔμπορος, οὐδὲν ἀπλοῦστε- ρον τοῦ ὅ, τι σὰς ζητῶ. Κάμετέ μοι ἐν γραμ- μάτιον.

— Ἐν γραμμάτιον! Ἐφώνησεν ὁ Λαμβέρ- τος. Ἐν γραμμάτιον!

Ὁ δὲ Γεράρδος συμμεριζόμενος τὴν δικαίαν τοῦ Λαμβέρτου ἐκπληξιν προσέθετο:

— Ἡ ἰδέα μοι φαίνεται. . . .

Ἀλλ' ἡ Ἀδελαΐς, διακόψασα αὐτόν:

— Ἡ ἰδέα εἶναι λαμπρὰ. Ἐμπρὸς, τάχι- στα, ἐν γραμμάτιον!

Ὁ Γεράρδος παρουσίαζεν ἤδη τὸ σημειωμα- τᾶριον αὐτοῦ εἰς τὸν Λαμβέρτον.

— Ἰδοῦ χάριτος εἶπε καὶ μολυβδῖς! γρά- φον. Μετὰ σοβαροῦ δὲ τόνου, ἡ Ἀδελαΐς ἐ- πανέλαβε.

— Γράψατε!

— Ἡ δυσπιστία αὐτῆ μετ' ἐμᾶ, εἶπεν ὁ Λαμβέρτος, ὅστις καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς μικρᾶς βρετανίδος κόρης του ἔγραψεν: «Ὁ ὑποφαινό- μενος, κατασκευαστῆς τῆς πορσελάνης εἰς Φρο- μονβίλην, ὑποχρεοῦμαι ἀπέναντι τῆς θυγατρὸς μου, δεσποινίδος Ἀδελαΐδος Λαμβέρτου, νὰ ἐ- πιστρέψω εἰς τὴν εἰρηθεῖσαν Φρομονβίλην ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν».

— Ἦδη, τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ ὑπογρά- ψατε. . . Ὅχι! μὴ ὑπογράψῃτε ἀκόμη. Ἐλη- σμόνησα τὸ οὐσιωδέστερον.

— Μοὶ φαίνεται ἐν τούτοις ὅτι οὐδὲν πα- ρελείφθη.

— Ἀπατᾶσθε, πάτερ μου.

— Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ βλέπω. . . .

— Καὶ ὑμεῖς ἐπίσης, ἀπατᾶσθε, κύριε Γε- ράρδε. Ἐλησμονήθη, ἐπαναλαμβάνω, τὸ μᾶλ- λον οὐσιώδες. Ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃτε ἐντὸς τεσ- σάρων ἡμερῶν, εἰς τί ὑποχρεοῦσθε;

— Ἡ κόρη σου ἔχει δίκαιον. Οὐδόλως ἐ- σκέφθημεν τοῦτο. Εἰς πᾶσαν σύμβασιν ἀπαι- τεῖται καὶ ποινικὴ τις ῥήτρα.

— Ἀπαιτεῖται ποινικὴ ῥήτρα! Ἐπεῖπε σο- βαρῶς ἡ Ἀδελαΐς θέσασα ἐπιτακτικῶς τὸν ῥο- δόχρουν αὐτῆς δάκτυλον ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ χάρτου ἐφ' οὗ ὁ πατήρ τῆς εἶχε γράψῃ.

— Ἡ δυσπιστία αὐτῆ ἐτι μᾶλλον μετ' ἐμᾶ, ἐπανάλαβεν οὗτος.

Σκεφθεὶς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ὁ Λαμβέρτος λαβὼν αὐτὴν τὴν μολυβδίδα προσέθετο τὰ ἐξῆς, ἀπαγγέλλων μεγαλοφώνως:

«Καὶ ἐὰν δὲν ἐπιστρέψω ἐντὸς τεσσάρων ἡ- μερῶν εἰς Φρομονβίλην, συγκατατίθεμαι ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου. . .»

Ὁ Λαμβέρτος διεκόπη.

— Εἰς τί συγκατατίθεσαι; ἠρώτησεν αὐ- τὸν ὁ μέλλων γαμβρὸς του, ἐν ᾧ ἡ Ἀδελαΐς, οὐχ ἦπτον περιέργως, ἠρώτα συγχρόνως.

— Ναί, εἰς τί συγκατατίθεσθε;

— Ἐκαστος ἐνοεῖ ὅτι δὲν εἴσθε εἰσέτι νυμφευμένοι. Ἐὰν ᾔσθε, δὲν θὰ μοι ἀπετεινάτε τοιαύτην ἐρώτησιν, ἀλλ' ἠθέλατε τὸ μαντεῦ

σει: Τὸ προσεχὲς δὲ ἔτος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπο- χὴν, στοιχηματίζω ὅτι δὲν θὰ μοι ἀποτείνητε πλέον τὴν ἐρώτησιν ταύτην, μικροὶ μου ἀνό- ητοι.

— Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ἄς μάθωμεν! . . . Ἐφώνησεν ἡ Ἀδελαΐς, ἀνυπομονοῦσα.

Ὁ Λαμβέρτος ἐπεραίωσε τὸ ὑποχρεωτικὸν αὐτοῦ διὰ τῶν ἐξῆς: «Καὶ ἐὰν δὲν ἐπιστρέψω ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν εἰς Φρομονβίλην, συγ- κατατίθεμαι, ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου, νὰ μὴ ἐ- ναγκαλισθῶ οὔτε τὴν σύζυγόν μου, οὔτε τὴν κόρην μου».

Ἡ Ἀδελαΐς ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς τῆς, λέγουσα:

— Δὲν ἐπεθύμουν περισσότερον τούτου· εὐ- χαριστῶ. Ἦδη εἶμαι βεβαία περὶ τῆς ἐπιστρο- φῆς σας.

— Εὖγε! θὰ ἐπιστρέψῃ, εἶπεν ὁ Γεράρδος, ὅστις, λαβὼν τὸ σημειωματᾶριον καὶ ἀποσπᾶ- σας αὐτοῦ τὸ γεγραμμένον φύλλον, προσέθετο: «Καὶ ἐγὼ, ὡς μέλλων συνεταῖρος τοῦ ὑπογε- γραμμένου, ὀπισθογράφω τὸ γραμμάτιον».

Καὶ ὁ Γεράρδος, τῷ ὄντι, ἔθεσε τὴν ὑπο- γραφὴν του ὀπισθεν τοῦ συναλλάγματος, τὸ ὁ- ποῖον προσέφερον ἀκολούθως, μετ' ἐδαφιαίου χαιρετισμοῦ, εἰς τὴν Ἀδελαΐδα. Μόλις δὲ εἶχε θέσει τοῦτο εἰς τὴν ζώνην τῆς ἐσθῆτος τῆς, ὅτε ἡ μήτηρ αὐτῆς παρουσιάσθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μικροῦ τῆς οικογενείας ὀμίλου.

Διακριτικὴ τις καλλονὴ ἐχαρακτήριζεν ἐκ πρώτης ὄψεως τὴν Κ. Λαμβέρτου, ὠραιότεραν, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, καὶ αὐτῆς τῆς θυγατρὸς τῆς, ἠνυπερτέρει κατὰ τὸ πλεονέκτημα τῆς ἐκ- φραστικότητος· πλεονέκτημα, ὅπερ ἀληθῶς ἐπι- σφραγίζει τὸ τέλος πολλῶν ἄλλων προτερημά- των, ἵνα μὴ εἰπώμεν πάντων. Ἐνὶ λόγῳ, ἡ Κ. Λαμβέρτου εἶχε τὴν ἐκφραστικότητά τοῦ τελευταίου ἀχαιρε. «Ἀπασαί αἱ ἀνοίξεις καὶ τὰ θέρη ἅπαντα εἶχον φύγει μεθ' ὧν τῶν ἀνθέων καὶ τῆς πρασιάδος αὐτῶν· τὸ δὲ φθι- νόπωρον ἐκάλυπεν ἤδη διὰ τῶν ἐπαγωγῶν αὐτοῦ χρωμάτων τὸ θελκτικὸν τοῦτο σύνολον, ὃ οὐδεμίαν καταστροφὴν ἠπέλει, κατὰ τὸ φαινό- μενον, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ἕκαστον συστατικὸν στοιχεῖον ἐφαίνετο ἐναργῶς ὅτι εἶχεν ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεως τῶν λοιπῶν. Τὰς γυναῖκας ταύτας τῶν προτελευταίων ἡμερῶν, ἠδύνατό τις ἀλανθάστω νὰ καλέσῃ, «Ἡλίου δύσεις». Ἡ Ἰουλία Λαμβέρτου, κατὰ τινὰ ἐτη πρὸ- σβυτέρα τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀνῆκεν εἰς τὴν τά-

Ξιν τῶν τοιούτων γυναικῶν ἦν δηλ. ὡραία δύοις ἡλίω. Ὁμοίως τῷ ἄστρω τούτῳ, ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτῆς δὲν ἤλαττοῦτο θίγουσα τὸ ἄκρον τοῦ ὀρίζοντος· τούναχτιόν, ἡ λαμπρότης αὐτῆς ἐδιπλασιάζετο διὰ τῆς κλίσεως ταύτης, ἢ αἱ γυναῖκες ἅπασαι τόσον ὀλίγον προσδοκῶσιν. Ἀλλά, ἐξαίρεσει τῶν νέων, οἵτινες εὐτυχῶς συγγέουσιν ἐν τῇ ποιητικῇ αὐτῶν φαντασίᾳ τὴν λάμπιν τῆς ἡοῦς μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ λυκόφωτος, τὴν φλόγα ἣτις ἀπτεται μετὰ τῆς φλογὸς ἣτις σβέννυται, πᾶς ἄλλος θὰ ἠδύνατο νὰ προῖδῃ καὶ νὰ προφητεύσῃ τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ ἡλιακὸς δίσκος, ὡχρίων αἴφνης καὶ εἰσδύων εἰς τὰ σκότη, ἤθελε κατέλθῃ συντετριμμένος ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα καὶ ἐκλείψει διὰ παντός.

Ἡ Κ. Λαμβέρτου προσήγγιζεν ἤδη εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο τέλος, εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐκεῖνην ἀγωνίαν τῆς νεότητος, ἣτις, πρὶν εἶτι φθάσῃ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημοῦ, ψιθυρίζει μυστηριώδεις καὶ σπαρακτικoὺς τινὰς λόγους εἰς τὴν καρδίαν τῶν γυναικῶν, κατ' ἐξοχὴν δὲ εἰς τὴν καρδίαν ἐκείνων, αἵτινες διατελοῦσαι αἰωνίως ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου, συντάττουσι λίαν πρωίμως τὴν διαθήκην τῶν θεληγῶν αὐτῶν, ἀποσυρόμεναι τῆς κοινωνίας. Ἡ ἥρωϊκὴ αὕτη ἀπόφασις οὐδέποτε καταλαμβάνει τὰς ἰσχυροτέρας κατὰ τὸ λογικόν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς ἀσθενεστεράς. Εἶναι πάθος τοῦτο, πάθος αἰφνιδίου, κεραυνοβόλον, ὅπερ δάκνει τὴν καρδίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μέσῳ περιπάτου τινός, χοροῦ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μέθῃ ζωηροῦ τινος αἰσθημάτος, καὶ ὅπερ ἐρχόμενον, ὡς τὸ φάσμα τοῦ θανάτου, ἐν ταῖς μεσαιωνικαῖς παραστάσεσι, λέγει εἰς ἐκάστην αὐτῶν χαμηλῇ τῇ φωνῇ τὴν ἐξῆς πένθιμον εἰδοποίησιν. «Κυρία, πρέπει νὰ ἀναχωρήσητε, πρέπει νὰ παραιτηθῆτε τῆς σκηνῆς τῶν ἐπιτυχιῶν ὑμῶν, καὶ νὰ καύσητε τὸ περίφημον θεατρικὸν ὑμῶν μέρος.» Τότε, τὸ μέτωπον αὐτῶν ρυτιδούται, τὰ χεῖλη των συστέλλονται, ὡς ἐὰν ἔθιγον φιάλην πλήρη χολῆς, τὸ θάρρος τὰς ἐγκαταλείπει· αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποβλακώσεως, ἐγειρόνται ὡσεὶ προσεβῆλλοντο ὑπὸ αἰφνιδίας πυρκαϊῆς, βαδίζουσι τυχαίως, μειδιῶσιν ἀνευ λόγου, ὅπως ἀποκρύψωσι τὴν ἐσωτερικὴν των ἀγανάκτησιν, καὶ ἐκουσίως, ὡς ἡ Σαπφώ, ἣτις δὲν ἦτο νεωτέρα· τούτων ὅτε παραφόρως ἠράσθη τοῦ Φάωνος, ἤθελον ῥιφθῆι προθύμως εἰς τοὺς βυθοὺς τῆς θαλάσσης, κρούουσαι τὴν ἄρ-

παν καὶ ἄδουσαι: ἀ' Ἀγαπῶ! ἀγαπῶ εἰσέτι! διατί νὰ μὴ ἀγαπῶμαι;

Ἡ Κ. Λαμβέρτου εἰσῆλθεν εἰς τὸ περίφραγμα τῶν λειριῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν καρχασιῶν τοῦ Γεράρδου καὶ τοῦ Λαμβέρτου, ἀμφοτέρων κινήτων εἰς φαιδρότητα ὑπὸ τῆς εὐθυμίας τῆς Ἀδελαΐδος.

— Πόσον εὐδιάθετοι εἰσθε ἐναυθα! εἶπεν:

— Ἄ! μῆτερ, μῆτερ, σπεῦσον, ἐφώνησεν ἡ Ἀδελαΐς βλέπουσα τὴν μητέρα τῆς· ἔχω μίαν καλὴν εἰδήσιν νὰ σοὶ διακοινώσω. Ἀνάγνωθι.

Καὶ ἡ Ἀδελαΐς ἔδειξεν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς τὸ γραμματίον, τὸ ὅποιον ὁ Λαμβέρτος εἶχεν ὑπογράψει.

Ἡ Κ. Λαμβέρτου ἐταράχθη.

— Τέσσαρας ἡμέρας· τέσσαρας ἡμέρας θὰ λείψῃ! εἶπεν ἐν ἑαυτῇ ἀναγνώσασα τὸ γραμματίον· εἶτα δὲ στραφεῖσα πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς, εἶπεν ὑψηλοφώνως: «Σὰς εὐχαριστῶ καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ὑπόσχεσίν σας ταύτην, ἐφοβούμην μήπως ἀπουσιάσητε περισσότερο χρόνον».

Καὶ ἡ Κ. Λαμβέρτου ἐπέστρεψεν ἀκολουθῶσα τὸ γραμματίον εἰς τὴν Ἀδελαΐδα, ἣτις ἀποταναθεῖσα πρὸς τὸν πατέρα τῆς.

— Ἀφοῦ θὰ ὑπάγητε εἰς Φονταίνεβλά, εἶπε, μὴ λησμονήσητε νὰ ἐπισκεφθῆτε καὶ τὸν Κ. δὲ Γρανβάλ, εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Βλανμενίλ.

— Ἄλλ' ὄχι, κόρη μου, διέκοψεν ἀποτόμως ἡ Κ. Λαμβέρτου, τῆς ὁποίας ἡ ὠχρότης, χάρις τῷ βαθμυδῶν ἐπερχομένῳ σκότει, δὲν ἔγεινε καταφανής· ἀλλ' ὄχι, κόρη μου, δὲν εἶναι τόση ἀνάγκη. Διὰ τὸ πατῆρ σου, ὅστις θὰ ὑπάγῃ εἰς Φονταίνεβλά δι' ὑποθέσεις; - . .

— Καὶ διὰ τὸν γάμον μου, μῆτερ μου, διὰ τὸν γάμον μου.

— Μὴ δὲν εἶναι καὶ αὕτη ὑπόθεσις;

— Ἄλλ' ὄχι, ἀπήνησεν ἡ Ἀδελαΐς, εἶναι διασκέδασις.

— Ἐχεις δίκαιον, ἐξηκολούθησεν ἡ Κ. Λαμβέρτου, ἣτις, γνωρίζουσα τὸν ἐπίμονον τῆς θυγατρὸς τῆς χαρακτῆρα, ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ νὰ ζητήσῃ τις νὰ μετατρέψῃ τὸν βῆθ τῶν ιδεῶν τῆς διὰ τῆς βίας, ἦτο τὸ ἴδιον ὡς νὰ εἰζῆται νὰ ἐμποδίσῃ τὰς παλιόφρονας τῶν Βρετανικῶν ἀκτῶν τοῦ νὰ κατακλύζωσι τὰς ἄμμους, ῥίπτων λίθους εἰς τὴν θάλασσαν. Ἔστω! ἔχεις δίκαιον, Ἀδελαΐς, ἀλλὰ διὰ τὸ τέλος πάντων, διὰ τίνα λόγον ὁ πατῆρ σου νὰ ἀπασχοληθῇ ὅπως μεταβῇ παρὰ τῷ Κ. δὲ Γρανβάλ;

(Ἔπεται συνέχεια).

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΒΟΥΤΣΙΝΑ.

Τὴν 16 Μαΐου ἀνεγνώσθη ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἡ ἐκθεσις τῶν κριτῶν ἐπὶ τοῦ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ δαπάναις τοῦ φιλογενοῦς Κ. Βουτσίνα κατ' ἔτος τελομένου. Καὶ κριταὶ μὲν ἐφέτος ἦσαν ὁ πρότασις Κ. Π. Καλλιγᾶς καὶ οἱ ΚΚ. Θ. Ἀφεντούλης, Γ. Μιστριώτης καὶ Θ. Ὀρφανίδης, εἰσηγητὴς δ' ὁ τελευταῖος. Ἡ ἐκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ, διδασκικωτάτη ὑπὸ πλείστας ἐπόψεις εἰ καὶ ὀλίγον ἐκτενὴς κατ' ἀνάγκην εἶναι ἀξιόσυστατος κατὰ πολλοὺς λόγους.

Τριάκοντα καὶ πέντε ἐν ὄλῳ ποιήματα, ἀποτελοῦντα σύνολον 45,000 στίχων, ἀπεστάλησαν ἐφέτος τοῖς κριταῖς. Ποσὸν πολὺ μὲν ἀπὸ πρώτης ὄψεως φαινόμενον, μηδαμινὸν ὅμως ἀν' ἀποβλέψῃ τις ὅτι εἰκοσι καὶ ἐν ἐκ τούτων τῶν ποιημάτων ἐκρίθησαν ὑπὸ τῶν κριτῶν γελοῖα ἢ ἀδόκιμα. Καὶ περὶ τούτων μὲν οὐδεὶς λόγος, εἰμὴ ὅσον ἀφορᾷ τὸ δρᾶμα *Ραιμόδος*, ὅπερ κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἦναι κάτι τι τερατώδες ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς

διαφθορᾶς τῆς ἀναπτυχθείσης ἀπὸ τινος ἕνεκα τῆς ὀλεθρίας τῶν μυθιστορημάτων ἐπιρροῆς. Τὰ λοιπὰ δὲ δεκατέσσαρα κριθέντα ποιήματα εἰσι τὰ ἐξῆς· ἐν γνωμικὸν τὰ ὄρα τῆς πρωτοχορηγίας τοῦ 1870, τέσσαρες λυρικά συλλογὰ *Λυρικὰ ποιήσεως*, *Ἀρθύλλιον*, *Ἐμπνεύσεις*, *Ἀγνῶτων*, δύο ἐπικά *Ἀκρόπολις*, *Θησεὺς*, δύο κωμωδία *Μηροστῆρες*, *Ἀρρίβας ἐν Γόρτυνι* καὶ πέντε δρᾶματα οἱ *τρεῖς Μάγοι*, *Βιργιλία* ἢ *Ῥωμαία*, *Νέρων*, ὁ *τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώρων*, τὸ *φρόνημα τῶν πρώτων χριστιανῶν*. Ἰδίως ὅμως τὴν προσοχὴν τῶν κριτῶν εἴλκυσαν τὸ γνωμικὸν ποίημα, τὰ δύο ἐπικά, αἱ δύο κωμωδία καὶ τὰ δρᾶματα *Νέρων*, ὁ *τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώρων*, τὸ *φρόνημα τῶν πρώτων χριστιανῶν*.

Καὶ τὸ μὲν γνωμικὸν ποίημα, περιέχον εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἀ. τοῦ νέου ἔτους εἶναι πλούσιον εἰς εἰκόνας, ὡραῖον εἰς μεταφορὰς, ἐξαισιον εἰς ιδέας. Περιγράφον μὲ χρώματα ἄριστα καὶ γραφίδα ζωγράφου τὴν ἐλευθέρην τῶν ἡμετέρων πραγμάτων κατάστασιν, ἐκρίθη ὑπὸ τῶν κριτῶν δοκιμώτατον ἔργον καὶ κατεπληρώθη ἐπαίνων, ἀλλὰ μόνον ἐπαίνων, διότι ῥητὸς ὅρος τοῦ ἀ-

γῶνος ἀπαγορεύει τὴν βράβευσιν ποιημάτων γεγραμμένων εἰς γλῶσσαν δημοτικὴν, εἰς τὴν ὅποιαν ἔχει τὴν ἀτυχίαν νὰ ἦναι γεγραμμένον τὸ ποίημα τοῦτο.

Τὸ δρᾶμα *Νέρων* ὑπόθεσιν ἔχει τὰ περὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀπηνούς τούτου τέρατος. Γεγραμμένον κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ὅσον ἐνεστί μεγαλοπρεπῶς, κατορθῶσαν νὰ συνδυάσῃ τὰ περὶ τοῦ Νέρωνος λεγόμενα εἰς δρᾶμα, ὅπερ εἶναι ἐκ τῶν δυσκολοτάτων, ὑπὸ ἐποψιν τεχνικὴν καὶ ποιητικὴν, εἶναι ἐν τῶν καλλιτέρων τοῦ ἐφετεινοῦ ἀγῶνος, ἀλλ' ἀπεκλείσθη αὐτοῦ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ὑπόθεσις τυραννικὴ δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην διὰ δρᾶμα ἠθικὴν ἀρχήν. Ἄγνοοῦμεν ἀν' ὁ λόγος οὗτος περιλαμβάνεται ἐν τοῖς ὅροις τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἀν' ἡ περὶ τοῦ Νέρωνος κρίσις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὁμόφωνος, ἐρωτῶμεν ὅμως τοὺς σεβαστοὺς κριτάς, τότε κατὰ τὴν τιθεμένην ταύτην ἀρχὴν ποῦ μένουσιν αἱ πλείσται τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀρχαίων καὶ νέων δραμάτων;

Ἡ κωμωδία *Μηροστῆρες* μῦθος τις μᾶλλον οὔσα (farce) ἐπηνέθη ἰδιαζόντως ὑπὸ τῶν κριτῶν διὰ τὸ ἀσείρον αὐτῆς καὶ τὴν ὡραῖαν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, ἄλλως τε μὴ ἐχούσης τεχνικὴν τινα δέσιν.

Ἡ κωμωδία *Ἀρρίβας ἐν Γόρτυνι* ὑπόθεσιν ἔχει τὴν ἐπὶ τῆς Γόρτυνος τῆς Κρήτης ἀποδίδασιν τοῦ Ἀνίβια μετὰ χρυσοῦ καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἐνοπιῶν γενομένας προσπάθειας πρὸς διαρπαγὴν αὐτοῦ. Ἡ κωμωδία αὕτη, σατυρικὸν δρᾶμα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὀνομαζομένη, ἐπηνέθη ἰδιαζόντως ὑπὸ τῶν κριτῶν ὡς τὸ πρώτιστον τοῦ ἐφετεινοῦ ἀγῶνος προῖον θεωρηθεῖσα.

Ἐκ τῶν ἐπικῶν καὶ ὁ *Θησεὺς* καὶ ἡ *Ἀκρόπολις* ἐκρίθησαν δοκιμώτατα ὑπὸ τῶν κριτῶν ἔργα καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν καὶ διὰ τὴν στιχοργίαν καὶ τὰς ὑψηλὰς καὶ ὡραίας ιδέας. Καὶ ὁ μὲν *Θησεὺς* σκοπὸν προτίθεται τὴν ἀφήγησιν τῶν γνωστῶν περὶ *Θησεὺς* μυθευμάτων, ἡ δ' *Ἀκρόπολις* προτίθεται νὰ καταδείξῃ, περιγράφουσα τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον τῶν ἐν τῷ ξηρῷ ἐκείνῳ βράχῳ περικλειομένων ἀθανάτων μνημείων, τὸ μεγαλεῖον τῆς ἑλληνικῆς τέχνης καὶ εὐφυίας.

Τοῦ δρᾶματος ὁ *τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώρων* ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ Γαλαξειδίου τοῦ Κ. Σάθα. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἀγλώσσης καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περικλειομένων

ώραίων ιδεών, οι κριταί ἐπήνεσαν καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ὑποθέσεως, εἰ καὶ ἐφεζαν τὴν διὰ τῆς ἐπελεύσεως τῶν Τούρκων ἐπερχομένην κάθαρσιν τοῦ δράματος. Τὸ *φρόνημα* δὲ τῶν πρώτων χριστιανῶν ὑποθεσὶν ἔχει ληφθεῖσαν ἐκ τῶν μαρτυριῶν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Εἰ καὶ οἱ κριταὶ ἐπήνεσαν τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ καὶ τὰς ιδέας, ὑποπτεύομεν ὅμως ἐκ τῶν ὑστέρων κρίνοντες ὅτι ἐν καὶ μόνον παρεκίνησεν αὐτοὺς νὰ παραχωρήσωσι μέρος τῆς δάφνης εἰς τὸ δράμα τοῦτο — μόνη καὶ μόνη ἡ ἀγιογραφικὴ ὑπόθεσις αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ποιημάτων τούτων διενεμήθησαν τὸ βραβεῖον ἢ κωμωδία *Arrivas en Gártuni* καὶ τὸ δράμα τὸ *φρόνημα τῶν πρώτων χριστιανῶν*, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἀνήκει εἰς τὸν φοιτητὴν Κ. Κωνσταντῖνον Βεροῦν, τὸ δὲ δευτέρον εἰς τὸν γυμνασιάρχην Κ. Ἀντώνιον Ἀντωνιάδην. Ἐλαχον δὲ τοῦ πρώτου ἐπαίνου ἀνοιχθέντων τῶν δελτίων τὸ ἐπικὸν ποίημα *Θησεύς* τοῦ κ. Ἀριστομένου Προβιλεγίου καὶ τὸ δράμα *ὁ τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώνων* τοῦ κ. Σπυρίδωνος Λάμπρου. Ἐπηνέθησαν δ' ὠσαύτως τὸ ἐπικὸν ποίημα *Ἀκρόπολις* καὶ ἡ κωμωδία *Μηστῆρες* κατόπιν γενόμενα γνωστά ὡς ἀνήκοντα, ἐκεῖνο μὲν εἰς τὸν κ. Ἰωάννην Καμπούρογλου, τοῦτο δ' εἰς τὸν κ. Π. Δ. Ζάνον.

Περίεργον εἶναι ὅτι οἱ διακριθέντες ἐφέτος ποιηταὶ ἀνήκουσιν ἅπαντες εἰς τὴν νεολαίαν, δύο δ' αὐτῶν καὶ τὸ πρῶτον νῦν ἀναδείκνυνται. Μόνην ἐξαίρεσιν ποιεῖ ὁ τῆς ἐπαινεθείσης *Κρητηδός* συγγραφεὺς, ὅστις δὲν ἀπαξιοῖ ἔτι νὰ ἀναστρέφεται τοῖς νέοις καὶ μετ' αὐτῶν νικώμενος νὰ παλαιῇ.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΩΜΦΙΕΣΕΩΣ

ΚΑΙ

ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΙΑΣ.

Ἡ λέξις *masque* εἶνε Ἀραβικὴ καὶ παράγει ἐκ τοῦ *mascara* τὸ ὅποιον εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ Κορανίου σημαίνει ἀστειότης. Ἐξ αὐτοῦ καὶ ἡ ἰταλικὴ λέξις *maschera* καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἀραβικῆς πόλεως Μάσκαρα. Οἱ Ἀραβες ἡγά-

πων τὸν μετεμφορῶν καὶ τὴν προσωπίδοφορίαν τόσο, ὥστε ἀκόμη καὶ τώρα εἰς τι μέρος τῆς Σαχάρας συνειθίζεται νὰ ἐνδύσων εἰς ὀρισμένας ἡμέρας τοὺς νέους μὲ Εὐρωπαϊκὴν στολὴν ἐνδύονται πρὸς τοὺς ὡς ἐλέφαντες καὶ ὡς τίγρεις· τοὺς δὲ παῖδας ἀλευρώνουσι καὶ στολιζοῦσιν αὐτοὺς μὲ γαλάς. Εἰς ἐκ τῶν προσωπίδοφόρων ἐνδύεται εἰς βράχη καὶ εἰκονίζει τὸν διάβολον. Εἰς τὸ διάστημα ὅλης τῆς ἑβδομάδος οἱ προσωπίδοφόροι περιφέρονται ἐπὶ κατὰ μὴλ' ἂν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰς ἀγοράς.

Τὸ πάλοι μ' ὄλον τοῦτο αἱ προσωπίδες ἦσαν γνωσταὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Ὁ τῆς Σικελίας Διόδωρος λέγει, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι βασιλεῖς ἐπροσωπίδοφορον καὶ εἰκονίζον λέοντας, λεοπαρδάλεις, λύκους· οἱ δὲ ἱερεῖς, οἵτινες ἐχρῶσταν νὰ τρέφωσι τὰ ἱερά ζῶα, παρουσιάζοντο ἐνώπιον τοῦ λαοῦ μὲ προσωπίδα εἰκονίζουσαν τὸ ζῶον, τὸ ὅποιον τοῖς ἐδίδοτο νὰ ἐπιτηρῶσι. Τὰ πρόσωπα τῶν μουμιῶν περικαλύπτοντο ἐνίοτε μὲ προσωπίδας.

Τινὲς ἐπιστηρίζουσιν ὅτι ἡ λέξις *masca* εἶνε λατινικὴ μεταγενεστέρα, καὶ ὅτι εἰς τοὺς νόμους τῶν Λομβαρδῶν σημαίνει τὴν μάγισσαν. Εἰς τὴν Σαβοῖαν, Δοφίνην καὶ εἰς ἄλλας γείτονας τῆς Ἰταλίας γαλλικὰς ἐπαρχίας, ἡ λέξις αὕτη φέρει τὴν αὐτὴν σημασίαν. Εἰς τὰ ὅσα τὰ περιστοιχίζοντα τὸ Τουλὼν ὑπάρχει ἀτραπὸς τις, τὴν ὁποίαν, κατὰ παράδοσιν τοῦ λαοῦ, ἐπεσκέπτοντο οἱ ἐκ τοῦ ἄλλου κόσμου πρόσφυγες· ὀνομάζουσι δὲ αὐτὴν κοινῶς *pas de masque*.

Αἱ προσωπίδες εἶναι σύγχοροι τῶν τραγωιδιῶν. Ἐπὶ Αἰσχύλου, ἀντεκατέστουν αὐταὶ τὸν ἄφρον τὸν ἀναβράζοντος ζῆθου μετὰ τοῦ ὁποίου ἤλειπον τὸ πρόσωπον οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς πρὸς τιμὴν τοῦ Βάχχου ἐορτάς. Πασίγνωστον εἶνε ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τῶν Ἑλλήνων ὑποκριταὶ παρουσιάζοντο ἐπὶ σκηνῆς προσωπίδοφοροῦντες· διότι ἦσαν ἀναγκαῖαι αἱ προσωπίδες εἰς τοιαῦτα κολοσσαῖα ἀμφιθέατρα, ὅποια ἦσαν τὰ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ πλείστοι τῶν θεατῶν ἕνεκα τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς σκηνῆς δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρῶσι καλῶς τὰ πρόσωπα τῶν ὑποκριτῶν· ἐκτὸς τούτου, αἱ προσωπίδες κατεσκευάζοντο οὕτως, ὥστε ἐνεδυνάμων τὴν φωνὴν τοῦ ὑποκριτοῦ. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ τῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τραγωιδίας χαρακτὴρ ἀπῆται ζωηρότητα καὶ ἐκτάκτους ὑπο-

κριτάς. Ὑπῆρχον προσωπίδες τραγικαὶ καὶ κωμικαί. Εἰς τὰς κωμωδίας παρουσιάζοντο προσωπίδες ὁμοιάζουσαι ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον ὁ συγγραφεὺς ἤθελε νὰ ἐμπαιξῆ δημοσίᾳ. Οὕτως ἐν ταῖς μετεώροις, ὁ ὑποκρινόμενος τὸν Σωκράτην παρουσιάζετο μὲ προσωπίδα, ὁμοιάζουσαν τὸν μέγαν φιλόσοφον.

Εἰς τοὺς Παρισίους, εἰς τὰς πρώτας παραστάσεις τῆς κωμωδίας τοῦ Μολιέρου «*L'amour médecin*» οἱ ὑποκριταὶ παρουσιάζοντο μὲ προσωπίδας λιαν ὁμοιάζουσας τοὺς γνωστὸς τῶν Παρισίων ἰατροῦς.

Ὁ τῆς Ῥώμης περίφημος ὑποκριτὴς Ῥότσιους, ὦν παράβλῳψ εἰσήζε τὰς προσωπίδας ἐπὶ σκηνῆς, βουλόμενος νὰ ὑποκρύψῃ τὸ ἐλάχιστον τὸ ἀσχημίζον τὸ ὠραῖον καὶ εὐηδὲς πρόσωπόν του.

Ἀμφίβολον εἶνε ἂν οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο εἰς τὸν κοινὸν βίον τῶν προσωπίδας, μ' ὅλον ὅτι τινὲς ἐπιβεβαιοῦσιν ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Νέρωνος Πομπηία ἔφερε πάντοτε προσωπίδα πρὸς διατήρησιν τῆς ζωηρότητος καὶ φαιδρότητος τοῦ προσώπου της.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ Φραγκίσκου Α'. αἱ γυναῖκες δὲν ἐξήρχοντο ἀνευ προσωπίδων οὔτε εἰς τὰς διασκεδάσεις οὔτε εἰς τὰς ἐπισκέψεις καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἐκκλησίας δὲν ἐξέβαλλον τὰς ἐκ μελαινῶν βελούδου ἡμιπροσωπίδας τῶν, τὰς ὁποίας ἔπειτα κατεσκευάζον ἐξ ἄλλου τινὸς μεταξωτοῦ ὑφάσματος ὀνομαζομένου *mouche de taffetas*. Ἡ ἕξις τοῦ νὰ φέρωσιν οὕτως ἡμιπροσωπίδας ἐπεκράτησε μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ Βουαλῶ, ὅστις καθὼς φαίνεται ἐκ τῶν ἐξῆς κακῶς συντεθημένων στίχων του ἔγραψε.

Elle portait au bout d' une ficelle

Un vieux masque pelé, presque aussi vieux
(qu' elle)

Εἰς τὴν Βενετιανὴν οἱ ἀριστοκράται βουλόμενοι νὰ ὑποκρύψωσι τρόπους τινὰς τῆς διαγωγῆς των, ἀπρεπεῖς, εἰς Πατρικίους, εἰσήξαν εἰς κοινὴν χρῆσιν τὰς προσωπίδας.

Ἐκ τοῦ *masque* παράγεται τὸ *maserade* ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην ἠνθούον ἄλλοτε τὰς ὑπὸ τινων μορμολυκειοφόρων σκαπτομένης σκηνῆς· ὁ θλιβερώτερος τῶν τοιούτων χορῶν, συνιστάμενος ἐκ προσωπίδοφόρων ἔλαβε χώραν ἐπὶ Κάρουλου τοῦ ΣΤ'. εἰς τινα γάμον εἰς τὸν ὁποῖο παρευρέθησαν οἱ αὐλοῖ, ὁ βασιλεὺς καὶ πέντε ὑπασπισταί. Ἐστολισθησαν ὡς ἀγριοὶ, περιεκα-

λύθησαν μὲ σινδόνας, ἀλειμμένας εἰς τινα μέρη μὲ ἀσφαλτον εἰς τὴν ὁποίαν ἐκρατοῦντο νήματα ἐρέας ἀντικαταστοῦντα πτερὰ. Εἰς τῶν ὑπασπιστῶν ἀπροσέκτως πῶς ἐπλησίασεν εἰς δάδα· τὸ ἐνδυμὰ του ἦναψε καὶ ἐξ αὐτοῦ διδόθη τὸ πῦρ καὶ εἰς ὄλους τοὺς ἄλλους μορμολυκειοφόρους. Ὁ βασιλεὺς ἐσώθη ὑπὸ τινος κυρίας ἣτις τὸν περιετύλιξεν εἰς τὸ ἐπανωφόριόν της· ἐκ τῶν λοιπῶν ἐσώθη μόνον εἰς, ὅστις ἐπρόφρασεν ἐξελθὼν νὰ ῥιφθῆ εἰς δεξαμενὴν. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ ἀπέθανον βασιανισθέντες. Τοιαύτην λυπηρὰν ἐκθασιν τῆς δυσμορφίας του ἐχρῶσται καὶ ὁ Σκάρων.

Ἐστολισθῆ ποτε ὡς πτηνόν· ἀβέλτερός τις φιλοπαίγμων, βουλόμενος νὰ ἀστευεῖσθῃ, ἦναψε τὰ πτερὰ του καὶ ὁ δυστυχὴς παρ' ὀλίγον νὰ κατῆ· διότι ὑπὸ τὴν ἐνδυμασίαν ταύτην δὲν ἐφόρει οὔτε χιτῶνα· ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐσώθη εὐτυχῶς ῥιφθεὶς εἰς τινα δεξαμενὴν· ἐξῆλθεν ἐν τούτοις ἠκρωτηριασμένος· τοῦτο δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ νυμφευθῆ καὶ νὰ μείνῃ ὁ φαιδρότερος τοῦ τότε καιροῦ. Ἡ προσωπίδοφορία ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπεκράτησεν ὡς συρμὸς εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας.

Ὁ τῆς Ἀγγλίας σληρὸς Ἐρρίκος Η'. ἠγάπα νὰ στολιζῆται ὡς ποιμῆν. Διεσώθη εἰκὼν τις παριστάνουσα τὸν Θ'. Κάρολον τῆς Γαλλίας καὶ τοὺς αὐλοκούς του ἐνδεδυμένους μὲ ἐνδυματὰ τῶν μίμων τῆς Βενετίας· ἄδεται ὅτι οὗτοι ἐμορμολυκειοφόρεσαν τοιαυτοτρόπως εἰς τινα χορὸν δοθέντα εἰς τὴν φρικώδη καὶ τρομερὰν Βαρθολομαϊκὴν νύκτα.

Εἰς τὴν προσωπίδοφορίαν συνεπάγονται καὶ αἱ πομπαί, εἰς τὰς ὁποίας τὰ ἀνθρώπινα μινύονται μὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἡ μυθολογία μὲ τὴν Βίβλον. Ἡ προσωπίδοφορία ἔλαβεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον χαρακτῆρα μυθολογικὸν καὶ αἱ παραστάσεις ἐγένοντο μετὰ μουσικῆς καὶ χορῶν. Ταύτην διεδέχθη τὸ μελόδραμα (*opera*). Δὲν παρήλθεν εἰσέτι αἰὼν ἀπὸ τοῦ καιροῦ κατ' ὅσον αἱ χορευτρίαι τοῦ μεγάλου τῶν Παρισίων μελοδράματος ἐχώρευον προσωπίδοφοροῦσαι· τούτου ἕνεκα ἠδύνατο καὶ οἱ ἀριστοκράται νὰ μετέχωσι εἰς δημοσίους παραστάσεις. Ὁ Γελούτσιος, ὦν ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ ἀριστος χορευτῆς, πολλάκις παρουσιάζετο ἐπὶ μελοδραματικῆς σκηνῆς. — Ἐπὶ μακρὸν χρόνον οἱ προσωπίδοφόροι ἀνεφαίνοντο μόνον εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς. Τὰ λεγόμενα νῦν παρ' ἡμῖν *bals masqués* — καθῆξαν θέσιν με-

ταξὺ τῶν δημοσίων διασκεδάσεων ἐπὶ ἀντιβασιλείας. Ὁ τῆς Αὐρηλίας δούξ ἐπέτρεψεν εἰς τὸ μελοδραματικὸν θέατρον νὰ διδῆ τοιαύτας παραστάσεις. Κατ' ἀρχὰς οἱ χοροὶ οὗτοι ἦσαν λιαν ἀρμόζοντες. Τὴν θέσιν τοῦ χαρακτηριστικοῦ ἐνδύματος καθήξε τὸ domino (μανδύας χοροῦ διὰ τοὺς προσωπιδοφόρους). Ἡ αἴθουσα τοῦ χοροῦ ἦτο καθὼς καὶ αἱ συνήθειαι.

(Ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΑΣ.

Ο ΦΛΥΑΡΟΣ

Ἡ φλυαρία εἶναι μία τῶν ἀπεχθεστέρων μαστίγων τῆς συναναστροφῆς καὶ ἐλάττωμα προερχόμενον ἐξ οἰήσεως καὶ ἀκρισίας. Οὐδὲν ἄλλο ἀηδέστερον ὑπάρχει ἐν μιᾷ συναναστροφῇ, ἢ νὰ εὐρίσκονται εἰς ἡ καὶ δύο φλύαροι. Διότι πῶς νὰ μὴ ἀηδιάσῃ τις ὅταν βλέπῃ εἰς μίαν συναναστροφὴν ἀνθρώπων παρασυρόμενον ὑπὸ χειμάρρου ἀτελευτήτων λόγων, ἀγορεύοντα πάντοτε ὄρθιον ὅπως κάλλιον ἀκούητε, καὶ ἐκστομίζοντα ὅλως ἀσυνάρτητα καὶ ἀνόητα, ἐρωτῶντα καὶ δίδοντα τὸν ἴδιον τὰς ἀποκρίσεις, χωρὶς νὰ διδῆ καιρὸν εἰς τοὺς ἀκροατὰς τοῦ νὰ ἀποκριθῶσιν; Ἐὰν ὁ φλύαρος, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ τὴν σειρὰν τοῦ λόγου του, ἴδῃ τινα σκοποῦντα νὰ ὁμιλήσῃ, τὸν προκαταλαμβάνει ἀμέσως διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως «*Σταθῆτε, Κύριε, ἠξέυρω τί θέλετε νὰ μοι εἰπῆτε, τὸ ἐννόησα ἀμέσως, ἰδοὺ ἀκούσατέ με παρακαλῶ*». Με τοιοῦτον ἀηδὲς προοίμιον ἀρχίζει νὰ σὲ ζαλίξῃ με τὴν φλυαρίαν του καὶ τέλος τὴν γνώμην σου. Διηγῆται τις, ὅστις προσεκάλεσε δύο φλυαροὺς νὰ συμφάγωσι μετ' αὐτοῦ, ὅτι πρὶν οὗτοι καθήσασιν εἰς τὴν τράπεζαν ἤρχισεν ἡ ὁμιλία· ὁ εἰς εὐθύς ἤρπασε τὸν λόγον καὶ δὲν ἀφῆκε τὸν σύντροφόν του οὔτε λέξιν νὰ ἐκβάλῃ. Ἡ ἀημονία του καὶ αἱ ἀνήσυχαι αὐτοῦ κινήσεις ἐδείκνυσον πόσον τὸν κατεπίεζεν ἡ σιωπή. Ἀλλὰ τέλος, μὴ ὑποφέρων πλέον νὰ βαστάσῃ καὶ ἀπηλιπισμένος, ὅτι δὲν θὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν ὅπως ὁμιλήσῃ καὶ αὐτὸς, φεύγει χωρὶς νὰ γευθῇ, καὶ ἀναχωρῶν κράζει· «*Θεέ μου! τί ἄθλιος αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, τί*

φλύαρος, μὰς ξεκούφανε τόσῃν ὥραν, δὲν εἶδον ποτὲ ἄλλον ὅμοιον αὐτοῦ».

Ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου παρατηρεῖ τις, ὅτι οἱ φλύαροι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρωσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς ὅταν βλέπωσι τὴν εἰκόνα τῶν εἰς ἄλλον.

Πρέπει νὰ προσπαθῇ τις νὰ διορθώσῃ τὸ ἀηδὲς τοῦτο ἐλάττωμα, διότι δὲν ἀρκεῖ μόνον ὅτι φλυαρεῖ ἀλλὰ καὶ τὸ χεῖριστον ὅτι περιτολογεῖ.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

Γ. Ν. Π.

ΑΝΘΡΩΠΟΝ

Ὁ μακρὸς καὶ ἀναριθμητὸς χρόνος ἅπαντα τὰ ἀήδηλα φανερώνει καὶ τὰ φανερά κρύπτει.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

Ὡ, μὴ πιστεύῃς ἀνθρώπο πῶχει νεκρὸ τὸ βλέμμα
Πῶχει τὸ χεῖλη ἀγέλαστο καὶ πρόσωπο σάν
(θειάφι)

Γ. Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ.

Τὸ ἱκρίωμα εἶναι τέρας ἐπινοηθὲν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ ξυλοργοῦ, θηρίον ζῶν, οὕτως εἰπεῖν, ζῶν φρικώδη, συνισταμένην ἐξ ὅλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ προξενουμένων θανάτων.

* *

Τὸ λαμπρότερον θυσιαστήριον εἶναι ἡ καρδιά δυστυχοῦς ἀνακουφισθέντος, ὅστις εὐχαριστεῖ τὸν θεόν.

V. Hugo.

Ὁ μόνος ἔρωσ εἰς ἃν δύναται τις νὰ βασισθῇ, ὁ μόνος δι' ἃν δύναται τις νὰ ὑπερηφανεύηται, εἶναι ὁ ἔρωσ γυναικὸς ἣτις πολλοὺς ἔσχεν ἐραστάς. — Ὁ ἔρωσ τῆς νεανίδος ἀποβλέπει μᾶλλον τὸ φύλον ἢ τὸ ἄτομον. — Ἡ νεανὶς σὰς ἀγαπᾷ, ἴσως, διότι εἶθε εὐεϊδῆς, ἢ μᾶλλον διότι εἶθε ὁ πρῶτος ὅστις ὁμιλεῖ πρὸς αὐτὴν περὶ ἔρωτος, ἢ ἔτι μᾶλλον καὶ ἔτι ἀπλούστερον, διότι εἶθε ἀνὴρ καὶ ἐκείνη γυνή. — Ἡ γυνὴ ἢ πολλοὺς σχοῦσα ἐραστάς καὶ δυναμένη νὰ παραβάλλῃ, ἣτις δὲν φέρει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς φανταστικὸν τινα τύπον προσαρτώμενον δίκην προσωπείου ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀνδρὸς ἃν παρατηρεῖ, καὶ τὸν ὅποιον καλλύνει δι' ἀνυπάρκτου θελγήτρου, ἢ γυνὴ αὐτὴ σὰς ἀγαπᾷ διότι εἶθε ὑμεῖς. — Ὁ ἔρωσ τῆς πρώ-

τῆς εἶναι ἡ κλίσις τοῦ φύλου πρὸς τὸ φύλον· ἐὰν δὲν ἡγάπα ὑμᾶς θὰ ἡγάπα ἀναγκαιῶς ἕτερον τινα. Ὁ τοιοῦτος ἔρωσ εἶναι ἱκανοποίησις ἀνάγκης. Ἡ νεανὶς σὰς ἀγαπᾷ, ὅπως ἤθελεν ἀγαπήσει τὸ καταπαῦον τὴν δίψαν αὐτῆς ὕδωρ, ἔστω καὶ θολὸν καὶ δυσάρεστον τὴν γεῦσιν. — Ὁ ἔρωσ τῆς δευτέρας εἶναι ὁ πρὸς τὸ ἄτομον ἔρωσ. Ἐὰν δὲν συνήντα ὑμᾶς, ἴσως οὐδέποτε ἤθελεν ἀγαπήσει ἄλλον. Σὰς ἀγαπᾷ ὅπως ἀγαπᾷ τις τὸ ποτὸν ὅπερ ἐκλέγει μεταξὺ πλείστων ἄλλων, καὶ τὸ ὅποιον πίνει, ὄχι διότι διψᾷ, ἀλλὰ διότι εἶναι ἡδὺ καὶ εὐχάριστον.

Alphonse Karr.

Τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ἐνεστώσ εἰσὶ δύο ἀτελεῖ ἀγάλματα. Τὸ μὲν ἐξήχθη πάντῃ ἡρωτηριασμένον ἀπὸ τὰ λείψανα τῶν αἰώνων· τὸ δὲ, δὲν ἔλαβεν εἰσέτι τὴν μέλλουσαν τελειοποίησίν του.

Chateaubriand.

Ἄφ' ἧς στιγμῆς ἀρχεται τις συνθηκολογῶν μετὰ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, ἀποφασίζει νὰ μὴ ἀκούσῃ πλέον τῆς φωνῆς τῆς.

*

Ἡ δυστυχία εἶναι ὁ σκόπελος τῆς φιλίας.

Paul de Kock.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἀποθνήσκων τις προσεκάλεσε περὶ αὐτὸν τοὺς συγγενεῖς του καὶ ἤρξατο διαβέβαιον αὐτοῖς τὴν περιουσίαν του· εἰς τὸν μὲν ἐκληροδοτεῖ δέκα χιλιάδας δραχμῶν, εἰς τὸν δὲ, πεντήκοντα, καὶ καθεξῆς. Ἀφοῦ δὲ οὕτω ἔδωκεν εἰς ἕκαστον ποσόν τι, προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἐπὶ τῆς ὀροφῆς σκεπτόμενος καὶ σιωπῶν.

— Ἀλλὰ, τὸν ἠρώτησέ τις τῶν κληρονόμων, πόθεν θέλομεν λάβει τὰ χρήματα ταῦτα;

— Αὐτὸ δὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ τὸρα συλλογοῦμαι.

* *

Ἰερεὺς τις ἐξωμολόγηε τοκογλύφον πνέοντα τὰ λοιπία. Εἰς τὸ πέρασ τῆς ἐξωμολογήσεως ἔθεσεν ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ψυχορραγούντος ἀργυροῦν σταυρὸν ὁ τοκογλύφος ἐζύγισε τὸ ἱερόν κειμήλιον ἐν τῇ παλάμῃ του καὶ ἀναμνησθεὶς τοῦ ἐπαγγέλματός του· αἰεὶναι πολὺ ἐλαφρόν, ἐψιθύρισεν».

* *

Ἄγγλος τις ἰδιότροπος ἠτοιμάσθη πρὸς αὐτοχειρίαν· προσεκάλεσεν ὅθεν παρ' αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς του καὶ τοὺς παρεκάλεσε μετὰ συντριβῆς καρδίας νὰ μὴ φροντίσωσι περὶ τῆς ταφῆς του παντάπασιν, ἀλλὰ νὰ ἀφήσωσι τὸ σῶμα του ἐκτεθειμένον εἰς ὠρισμένον ὑπ' αὐτοῦ μέρος μέχρι τῆς διαλύσεώς του· διότι ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ ἢ ψυχὴ του ἀπὸ ποῖον μέρος τοῦ σώματός θὰ ἀρχίσῃ ἢ διάλυσις.

* *

Ὁ Βολταίρος ἀπαντήσας ἡμέραν τινα ἱερέα κομίζοντα τὰ ἀχραντα μυστήρια, ἀπεκαλύφθη φίλος τις, τῷ εἶπε· ἀπῶς, Βολταίρε, συνεφιλιώθης μετὰ τοῦ Θεοῦ; «*Χαιρετώμεθα ἀπλῶς, ἀπήνητησεν ὁ διάσημος ἀνὴρ, ἀλλὰ δὲν ὁμιλοῦμεν*».

* *

Μέθυσός τις παράλυτος κατὰ τὸν ἀριστερόν βραχίονα εὐρίσκετο εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Ἡ γυνὴ του ἐλθοῦσα νὰ τὸν ἴδῃ, τῷ εἶπεν.

— Ἰδοὺ δὰ ποῦ σὲ ἔφερον ἡ μέθη σου.

— Ἄφες αὐτὰ, ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ, εἶμαι παράλυτος κατὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, καὶ ἐνῶ ἐγὼ ἔπινον πάντοτε διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς».

* *

Γάσκων τις ἀπωλέσας τὸν ἵππον του, ἐτοιμοκόλλησεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως τὴν ἐπομένην ἀπειλητικὴν προκήρυξιν· Ὁ εὐρῶν τὸν ἵππον μου παρακαλεῖται νὰ μοῦ τὸν φέρῃ ἀμέσως, ὅπως μὴ ἀναγκασθῶ νὰ μεταχειρισθῶ τὸ μέσον ἃν μετεχειρισθῇ ποτὲ καὶ ὁ πατήρ μου εἰς παρομοίαν περίστασιν. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ ἵππος ἐπεστράφη πραγματικῶς εἰς τὸν κύριόν του. — Ἀγαθὴ τύχη! εἶπεν ὁ Γάσκων ἐὰν δὲ μοι ἔφερον μέχρι σήμερον τὸν ἵππον, θὰ μεταχειριζόμην τὸ μέσον τοῦ μακαρίτου πατρός μου. — Καὶ ποῖον μέσον μετεχειρισθῇ ὁ πατήρ σας; ἠρώτησεν ὁ ἐπιστρέψας τὸν ἵππον. — Ἀπολέσας ποτὲ ὡς ἐγὼ τὸν ἵππον του καὶ μὴ ἀνευρῶν αὐτόν, ἔθεσεν ἐπὶ τῶν νώτων του τὸ ἐρίππιον καὶ οὕτως ἐπεσαγμένος ἐπέστρεψε πεζὸς εἰς τὴν πατρίδα.

Γ. Ν. Π.

ΤΟΙΣ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΥΣΙ.

Είσερχόμενοι εἰς τὸ τρίτον τοῦ περιοδικῆς ἡμῶν συγγραμματος ἔτος, καθήκον θεωροῦμεν ν' ἀπονεύωμεν δημοσίᾳ τὴν ἐγκάρδιον τῆς εὐγνωμοσύνης μας ἔκφρασιν πρὸς τοὺς ἠθικῶς τε καὶ ὑλικῶς ὑποστηρίζαντας καὶ ὑποστηρίζοντας τὸ ἔργον μας.

Πᾶσαν θέλομεν καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς συμπαθείας τῶν φιλομουσῶν, καίπερ οὐδόλως λανθάνουσιν ἡμᾶς αἱ ἀπειροπληθεῖς δυσχέρειαι αἱ ἀναφύομεναι εἰς πᾶσαν ἐν Ἑλλάδι περιοδικῆς συγγραμματος ἔκδοσιν.

Ὁ Ἰλισσὸς θέλει ἐκδίδεσθαι ἤδη ἀπὸ τοῦδε τακτικῶς τὴν 15ην καὶ 30ην ἐκάστου μηνός, περιέχων ἐν τῇ δεκαπενθημέρῳ αὐτοῦ ἐκδόσει τὴν αὐτὴν σχεδὸν ὕλην ἣν καὶ τὰ τέως κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενα τεύχη, προστεθέντος ἡμίσσεως τυπογραφικοῦ φύλλου κατὰ φυλλάδιον καὶ εὐρουθέντων ἐπαισθητῶς τῶν σελίδων.

Πεπεισμεθα ὅτι οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν θέλουσιν ἐκτιμῆσαι δεόντως τὰς βελτιώσεις ταύτας, αἵτινες καθυποβάλλουσιν ἡμᾶς εἰς δαπάνας καὶ κόπους ἀντὶ τῶν ὁποίων ἐλαχίστη εἶναι ἢ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τῆς συνδρομῆς αὔξησις.

Ὅπως ὅμως διαρρήδην ἐκφράζομεν τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς εὐμενῶς παρασχόντας ἡμῖν τὴν συνδρομὴν των, οὕτω καὶ τὰ πικρὰ ἡμῶν ἐκφέρομεν παράπονα πρὸς τινὰς τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν, οἵτινες νομίζουσιν, ὡς φαίνεται, ὅτι ἀρκετὴν τιμὴν περιποιῶσιν ἡμῖν ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ καὶ ὅτι ἡ παρ' ἡμῶν αἴτησις τῆς ἀποτίσεως τῆς συνδρομῆς των εἶναι παράτολμος καὶ παράλογος.

Ἐν τέλει, μίαν παράκλησιν ἀπευθύνομεν ταῖς ἀπανταχοῦ συνδρομηταῖς ἡμῶν, νὰ συμμορφωθῶσι δηλονότι πρὸς τὸν πρῶτον ὅρον τοῦ περιοδικῆς καθ' ἃν ἡ συνδρομὴ, προπληρωτέα οὖσα δεόν νὰ προκαταβάληται ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ πρώτου φυλλαδίου, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἀνακουφιζόμενοι ἐκ τῶν ὑπερόγκων ἐξόδων καθιστάμεθα συνεπεῖς εἰς τὰς ἡμετέρας ὑποχρεώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1870.

Ὁ διευθυντὴς καὶ ἐκδότης
I. X. ΚΟΥΡΤΕΑΗΣ.

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΙΒ'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ Β'. ΕΤΟΥΣ.

Σελὶς 471 — στίχ. 44 — ἀντὶ γάμου, ἀνάγνωθι μάγον.

ΓΡΙΦΟΣ:

E. Σ. Κ.